

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr

V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2, I. 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 46.

V Ljubljani, v soboto 25. februarja 1893.

Letnik XXI.

Gladstona irska predloga.

Redkokdaj so v Angliji politični duhovi tako razburjeni, kakor sedaj, ko je sedanja vlada predložila parlamentu irsko predlogo. Vsi časopisi bavijo se s to predlogo in jo presojuje vsak s svojega stališča.

Nekateri jo na vso moč pobijajo, drugi pa zopet z enako gorečnostjo zagovarjajo. Proti predlogi so vsi angleški konservativci. Pri tem seveda moramo povedati, da je angleška konservativna stranka vse nekaj drugega, kakor naša. Sorodna je precej nemškemu liberalcem, samo da ima anglikansko duhovščino na svoji strani, dočim v Avstriji nima liberalna stranka skoro nobenega duhovnika, bodisi te ali one vere.

Konservativci posebno s tem pobijajo irsko predlogo, da je s tem jedinstvo angleške države v nevarnosti. Navajajo torej prav tisti moment, kakor naši liberalci proti obnovljenju češkega državnega prava. Pri tem so pa ravno tako nedosledni, kakor naši liberalci. Pri nas so liberalci popolnoma pozabili na vse jedinstvo države, ko so se bili pogodili z Madjari o dualizmu. Angleži pa so mnogim svojim naselbinam dali veliko večjo samostojnost, nego jo pa določa vladna predloga za Irsko. Proti temu ni nikdo imel ničesa, pač pa nasprotujejo z vsemi silami irski samostojnosti.

Kakor vodi naše liberalce pri vsem njih počenjanju le sebičnost, ravno tako tudi angleške konservativce. Sedaj mnogi angleški bogatini iz Irske vlečejo lepe dohodke, narod irski pa umira za lakoto. Angleški Ircem sovražni listi seveda izvrtače vso krivdo na lenobo irskega naroda. To je pa le prazen izgovor. Če Irci ne veselijo doma delati, je temu krivo le to, ker nima on sadu od svojega truda. Zakaj je pa Irec tako priden v Ameriki in Avstraliji?

Tamošnji Irci ne stojé le samo gmotno jako dobro, temveč podpirajo celo svoje brate doma. De-

nar za politične agitacije prihaja na Irsko največ iz Amerike in Avstralije.

Kako ravna Angleži z Irci, dokazuje najbolje to, da je pod vlado sedaj vladajoče kraljice se prebivalstvo za polovico zmanjšalo in jako povečala množina neobdelane zemlje.

Velika nasprotnica je irski samostojnosti anglikanska duhovščina. Ta dobiva iz Irske lepe dohodke. Poleg katoliških škofov je pa še več irskih državnih anglikanskih škofov, kateri dobivajo ogromne dohodke. Te škofove mora plačevati katoliško irsko prebivalstvo. Če je kje le kak anglikanec, takoj se osnuje anglikanska župnija, za katero morajo vsi donašati, ker anglikanska cerkev je državna cerkev. Irci morajo torej plačevati dvojno duhovščino, anglikansko, katere ne potrebujejo, seveda dobro, domače pa slabo, ker prevelikih bremen že zmagovati ne morejo.

Gotovo je krivično, da vlečejo iz Irske mastne plače duhovniki, kateri v deželi nimajo nobenega posla in živé s svojimi ženami in hčerkami navadno v Londonu, kjer se sučejo v najvišjih krogih, na Irsko pa hodijo le na lov na zajce in lisice, kajti divjačina je dosti na zelenem otoku in se množi, ker se obdelana zemlja krči.

Angleški veleposestniki imajo na Irskem silna posestva, katera imajo Irci v zakupu. Zakup je navadno nenavadno velik. Posebno lastnik, katerega predniki so si po sili prilastili to zemljo, hitro poveča to zakupnino, če je zakupnik kaj zemljo zboljšal. Če zakupnine ne more plačati, ga pa takoj bronejo na cesto, njegovo hišo po večkrat podro, posestvo se pa pusti neobdelano, da se na njem zaredi divjačina, da se gospodar potem zabava z lovom. Če pa dobi drugega zakupnika, ga pa seveda tudi vzamejo. Tako sleduje leto na tisoče irskih rodbin poženejo večkrat v najhujši zimi od njih ognjišča.

Vsemu temu bi se seveda naredil konec, ako Irska dobi samostojnost. Zemljiško vprašanje se bo pravično vredilo, tako, da se v deželi osnujejo male

samostojne kmetije. Ko se to zgodi, bode Irska bogatela in tudi angleška državna blagajnica bode iz nje dobivala lepe dohodke, le zasebniki bodo na slabšem, in baš zaradi tega skušajo svoje interese proglasiti za državne.

Država bode pa imela še drugi dobiček, ako se pobota z Irci. Sedaj vladajo na Irskem le s silo. Vedno morajo v deželi imeti veliko vojakov in celo armado javnih in tajnih redarjev. To vsako leto požre milijone in milijone. Če bi pa Irci bili zadovoljni, bi pa vsega tega treba ne bilo.

Za državno jedinstvo se pa ni bati, ker avtonomija bode jedva širša, nego je na Hrvatskem, samo da bode razmeram primerno vrejena. Vojska ostane skupna, pa tudi v vladni predlogi so potrebne določbe, da se obvaruje verska svoboda.

Protestantskim Ulstercem se torej ni bati, da bi jih kdo kako oviral v njih veroizpovedanju.

Vidno je torej, da si je Gladstone ob večeru svojega življenja zastavil jako važno nalogo. Hvaležno se ga bode zaradi tega spominjala zgodovina, naj se mu že delo posreči, ali ne. Ko bi tudi še sedaj predloga pala, ali pokopana ne bo za zmiraj. Vedno in vedno bode prihajala na dnevni red, in razmere bodo naposled le prisilile Angleže, da ustrezajo pravičnim zahtevam irskega naroda.

Resolucije katoliškega shoda — in papežev jubilej.

I. Dovršeno dejanje.

Katoliški shod je dovršeno dejanje!

Kdo bi si bil mislil pred dobrim letom, da ga bomo imeli, predno bo leta konec. Naenkrat se je zaslíhal glas o njem in spravil po koncu celo Slovenijo. In povabili so nas in prišli smo. Potrti smo bili ob prihodu v Ljubljano in malodušni, čujoči v raznih nepričakovanih neprilikah in gledajoči umazano lice ljubljanskega mesta. Sram nas je bilo pred drugodeželani.

bo pod svojo starost prosila drugega, da ji bere pisma. A dokler ona odraste, ne bodo se pisma tako redko pisala kakor zdaj, ampak moral bode vsaki znati pisma pisati. A kasneje se v soli uči: zemljepis, cerkvena zgodovina in druge znanosti.

»Ne bilo bi zlo!« reče župan. »Kaj praviš ti, oče, in vi, bratje?«

»Pa poskusimo, a?« reče boter Ninko.

In tako ostane Marica pri očetu in hodi v solo.

Kakega pol leta po tem pop jako zbolí, prislo je iznenada, in že se mu je zdélo, da ne bode živ noči pričakal, zato pozove Ninko, Aksentija Smiljanica, Stanoja Gluviča in župana.

»Bratje«, pravi, »dozdeva se mi, da mi bode kmalu ura odbila. Ali pozval sem vas, da se dogovorimo za neke stvari.«

Boter Ninko hoče osrčevati popa, ali se mu je jezik zavezal, in samo slino požira.

Tudi Aksentij s Stanojem pobesita glavi ter se samo postelji približata.

»Pred vsem, bratje, tukaj v ti škrinjci so narodni denarji, a ključ je na mizi, pod pokrivalom — Dimitrij vé! Notri je tisoč, sto in jeden zlat.«

Oni se pogledajo.

LISTEK

II. Šolska podoba.

„Šest pripovedij“, srbski napisal Lazar Lazarevič, poslovenil Ivan Novoselo.

(Dalje.)

Ali drugi dan se spremeni pri cerkvi vse. Ko je pop izgovoril kmetom in starejšim ljudem, vsi so privolili in boter-Ninkova žena je že vesela vzela dete za roko, naposled se učitelj kakor od mrtvih oglasi:

»Prosim vas, bratje, in vi, gospod pop, ako dopustite, da rečem besedo tudi jaz.«

Začudijo se ljudje:

»No, povej!«

»Jaz pravim, gospod pop, in vsi, gospoda, kmetje in botri, da ni prav, da se dete poleg tolikega svojega premoženja potika po tujih hišah.«

Pop zarudi, ko začuje besedo premoženje, a boter Ninko ga po strani pogleda, sname pipo s čibuka in ga zavrne:

»Kaj ti, razcapanec, zveš mojo hišo tujo, ali se bo to dete potikalo v moji hiši.«

Učitelj se vgrizne v jezik:

»Prosim, prosim gospodar Ninko in boter, in

vi, gospod pop in druga gospoda! Jaz pravim, ako dopustite, da se dete vzgaja kakor mestna deca, ker to, vi vidite in tako mislim, ni rojeno, da bi kopalo in oralo, bila bi to tudi sramota za toliko vas; a vaši hiši čast in postenje!« — tukaj učitelj sname kapo in se pokloni botru Ninku — »a jaz mislim in pravim, naj se dete vzgaja!«

»Kaj to?« popraša Mojžes Prokič.

»Mislim in pravim, naj se dete dá v solo.«

»Kakšno solo? Kdo je se videl, da bi dekle hodilo v solo?«

»E, pojdite v mesto, gospodar in gazda Stanoj, pa bodele videli. Tam hodijo vsa deca, moška in ženska, in tako je zdaj čas prišel, da se bo začelo tudi po vaseh, bilo bi greh, ako bi dete zakasnilo. Ampak jaz tako mislim in pravim, da se dete vzgaja in nikakor drugače.«

Pogledajo se vascani.

»Kaj pravi na to, boter?« popraša Ninko popa.

»Nišem«, odgovori pop, »nikdar na to mislil. Vidiš, ni bedasta ta učiteljeva.«

»A kako bode to?« vpraša Aksentij Smiljanč učitelja.

»Lepo, pravim, dete bo hodilo v solo k meni z drugo deco, naučila se bo brati in pisati, pa ne

A kmalu smo se poživili. Velikanska množica jednomislečnih vzbujala nam je veselje in srčnost, čuli smo modro sestavljene resolucije in nauduševalne govore in — naudušeni sami vračali smo se na dom, prepričani, da nas še ni in ne bo tako kmalu konec.

Katoliški shod je dovršeno dejanje. Hvala Bogu za to preveliko dobroto, naklonjeno našemu narodu! In zdaj?

Na misel nam prihaja začetek govora dr. Pavlice na tretjem slovenskem shodu: „Slavna gospoda! Rešili smo stavljen vprašanja, imamo jih že spisane in poneseemo domu, ali meni se zdi, da Vas mori ob koncu katoliškega shoda še eno vprašanje, katerega nismo rešili na shodu, kako li bomo vse to rešili, kako naj začnemo? Vse lepo — ali vprašanje je, da li se bode izvršilo. Lepe stvari smo izrekli o šoli; ali — ali: kaj pa bo? Lepe stvari so spisane o agrarnem vprašanju, ali kdo bo davke plačal, kdo bo odpisal dolg? Lepe o narodni organizaciji, ali pri nas so nam ljudstvo tako razdružili, da ne vemo, kje bi — —“.

Govore smo čuli, resolucije sprejeli in potrdili, kmalu dobimo v roke še zadnje delo pripravljalnega odbora: tiskano poročilo o celem shodu, — vse dovršeno. — Ali je?

Popolne dovršenosti izven Boga ni, ali po popolnosti hrepeneti, popolnosti se bližati, to je naša popolnost in to je naša — dolžnost!

Naudušeni smo poslušali govore in resolucije, pritrjevali jim in klicali „živio!“ — danes pa smo praktični in samo s pratičnega stališča ogledujemo to, za kar smo se takrat nauduševali: katoliškega shoda resolucije. S tega stališča ločimo jih na dve polovici, kakor je bil brez dvojbe namen katoliškemu shodu dvojen: katoliško zavest poživiti, pa tudi — kaj pozitivnega ustvariti. Prelepe so resolucije o ljudski šoli, o socialnem vprašanju itd., ali — spoznati moramo — to so večinoma pia desideria, za zdaj vsaj neposredno nam neizvršljiva.

To so katoliškega shoda udeležnikov načela, to je naša politična vera, tako mora misliti in želiti, kdor si prisvaja ime katoličana, to je naš program, to so naši vzori, za katere se hočemo poganjati, bojevati, po listih, shodih, zbornicah zagovarjati, dokler nam ne postanejo resnica. Če bodo kedaj in kedaj bo to, o tem ne vprašamo; nam velja le — delo in boj!

Ali o tem danes ne govorimo. Naudušenja za idejale smo se že napili; danes smo praktični in taka se nam zdi resolucij druga polovica. Kar te hočejo, to je v naših rokah, to je odvisno od našega truda in požrtvovalnosti, in to si prizadevajmo v resnici izvršiti — potem bo katoliški shod dejanje, v pravem pomenu dovršeno!

2. Več požrtvovalnosti.

V spomin nam prihaja zdaj po slovenskem katoliškem shodu velika beseda, katero je zaklical Mihael, premilostni knez in škof lavantinski, udeležencem štajerskega katoliškega shoda v Gradcu: Živi dejanje! da, dejanje živi tudi sedaj po pr-

vem slovenskem katoliškem shodu! Na shodu smo debatirali in sklepali, govorili in poslušali in rok-ploskali, sedaj pa — živi dejanje!

In res, veselo, živahno življenje se je začelo po katoliškem shodu. Nova moč prešinila je Slovenijo. Marsikaj se je že storilo: „Slovenec“ se je pomladil in ojačil; nov katoliški list za Primorje; „vzajemno podporno društvo“; sijajni shodi po deželi; globoko v ljudstvo je prodrla katoliška zavest in ljudstvo — to je narod — se odzivila, narod govori. To ni malo.

Marsikaj se je že storilo, a storiti moramo vse, kar je sploh mogoče. — Pravite, da bi ne mogli? Potem smo podobni možu, ki hoče zidati stolp, pa ne séde poprej in ne proračuni potrebnih troškov, če ima dosti, da ga bo dodelal. In ko vstavi dno, pa ne more dokončati, začno se mu posmehovati vsi, ki ga vidijo, rekoč: „Ta človek je začel zidati in ni mogel dokončati.“

Podobni kralju, ki se gre vojskovat zoper drugega kralja, pa ne séde poprej in ne pomisli, ali more z desetimi tisoči iti nasproti onemu, ki gre nadnj z dvajsetimi tisoči. In ko sta še daleč narazen, mora poslati poslanca, nasprotnika prosit miru. (Luka 14.)

Ako se hočemo z liberalizmom spoprijeti in ga ob glavo djati, moramo v proračunu postaviti toliko srčnosti, da nam ne bo treba sredi boja z njim pogajanja začenjati; imeti moramo voljo, storiti vse, kar nam je mogoče. Ali to stane požrtvovalnosti. Brez muje se še črevelj ne obuje.

Rečemo vam pa: današnjemu svetu manjka požrtvovalnosti. Nam katoličanom tudi. „Otroci tega sveta so modrejši v svoji vrsti, kakor otroci luči.“ Nasprotniki je imajo pogostokrat več. Izvzemamo samo slovenske liberalce.

Sebični smo po natori in mehkužni — dva nasprotnika velikodušnosti. Kolikrat zapažamo to že v malenkostnih rečeh. Imel je priti; želó smo ga potrebovali in željno pričakovali, a bila je nekoliko blatna cesta in — ostal je doma. Kolikrat zapažamo to pri raznih shodih! Prav zvesto poslušaj, a ko udari njegova ura, tedaj zgubi ravnotežje — le še nekoliko potrpljenja, a on ne more, si h koncu, menca, tišči vèn, rije se skozi množico na plano. Če je treba eno, dve uri v vročini prebiti, če je treba po noči vračati se domu, preveč mu je. — Prijatelji, več požrtvovalnosti! Na se mislimo preveč, na svoje potrebe in složnost, zato ne moremo napraviti kaj velikega.

Ali pomnite, kaj je bilo zapisano z zlatimi črkami nad vhodom v zborovališče katoliškega shoda, vi, ki ste se tiste dni s tolikim naudušenjem zbirali v onih prostorih? Ali ste brali? Brali — a ste tudi preudarili?

Vse za vero, dom, cesarja! Ne mečimo besed brez premisleka okoli sebe! V geslu je vsaka beseda v svojem polnem pomenu. Čujte tedaj: Vse za vero, dom, cesarja! Tedaj vse: moč in čas, zmožnost in složnost, premoženje in čast, in če hočete — dušo iz telesa!

Pa za enkrat še ne bo treba.

Državni zbor.

Z Dunaja, 24. februarija.

Poljaci in finančni minister.

Zadnji govor finančnega ministra je zbudil med poljskimi poslanci veliko nevoljo in v sredo zvečer sošel se je poljski klub k posvetovanju, kako naj se zavrne finančni minister. Dotična seja zdela se je poljskim poslancem tako važna, da se njegovi člani zaradi nje niso vdeležili za isti večer napovedanih odsekovih sej in da prevažni davkarski odsek vsled nesklepčnosti celo ni mogel zborovati. Sad tega posvetovanja prišel je pri večerajšnji seji na dan. Ko sta namreč izgovorila glavna govornika dr. Peez, ki je v Hallwichovem imenu priporočal času primerno preustrojo zastaranega carinskega in državno-monopolnega reda ter pretresal raznovrstne finančne zadeve, in češki poslanec Čestnir Lang, ki se je potezal za finančno stražo ter v dveh resolucijah nasvetoval, da naj se finančno-stražni respicijenti kot vradniki sprejmó v XI. plačilno vrsto, in da naj se spremene določbe glede ženitve finančnih organov, oglasil se je načelnik poljskega kluba vitez Jaworski k dejanskemu popravku, češ, da mora odgovarjati finančnemu ministru, ki je gališko kronovino dolžil, da sistematično odreka davke, in da se prebivalci njeni ne branijo le plačevati davke, ampak da so celo navadni goljufi (Gepflogenheitsmalversanten).

Potem omenja, da je dr. Weigel zadnjič govoril v imenu in po naročilu poljskega kluba, da pa finančni minister menda ni prav razumel tega govora. Zato Jaworski v imenu svojih somišljenikov popravlja povdarja:

1. Izrecno oporekamo, kakor da bi poljski poslanci zagovarjali površno pobiranje davkov. V korist dežele in davkoplačevalcev se jim zdi marveč neobhodno potrebno, da se zastanki davkov preveč ne nakopičijo.

2. Ako se pa zaradi malomarnosti finančnih organov ali iz drugih vzrokov pri nekaterih davkoplačevalcih ti zastanki jako narastli, kakor n. pr. v Levovu pri hišno-najemnem davku. Zdi se jim iz človekoljubnih in davčnih ozirov primerno, da se dotični počakajo in da se jim za plačevanje dovolijo obroki.

3. Pridržujejo si na besede ministre o drugi priliki obširno odgovarjati in pojasnovati od njega navedene številke, vendar že zdaj omenjajo, da večina gališkega prebivalstva, ki ga je okroglo 6 milijonov duš, so poljedelci, ki pa svoje davke plačujejo do skrajno-mogoče meje, ako jim neprevideni dogodki, požari, povodnji, in popolnoma slabe letine ne onemogočijo pravočasnega plačevanja.

4. Želó in zahtevajo od finančne uprave, da naj pri direktnih in indirektnih davkih in pristojbinah, ki se opirajo na izpovedanje strank, odmerjevalnim organom najstrožje naroča, da naj izpovednikom ne podtika že naprej slabega namena in jih ne tolaži s tem, da se morejo zoper odmero pritožiti pri višji gospodski. Finančni organi naj kažejo tisto resnost in nrvnost, katero želi finančni minister pri davkoplačevalcih, in naj od njih pobirajo le tolik davke, kolikoršnega so po pravici in postavi plačevati dolžni. To je bil namen Weigel-novega govora in minister naj razsoja sam, ali je bil njegov odgovor opravičen ali ne. (Morre: Gotovo! Oporekanje med poljskimi poslanci. Jaworski: To je vaša misel, gospod poslanec!) Konečno oporeka Jaworski, da se iz posameznih goljufij celi deželi očita goljufno ravnanje, ali da bi bilo to „priljubljena navada“, kakor trdi neko brezimno od finančnega ministra prečitano pismo.

Ni sicer navada, da bi vladni zastopniki po dovršeni razpravi govorili, ker je sicer obravnava zopet odprta, vendar se finančni minister ni mogel zdržati, da bi ne bil precej odgovarjal Jaworskemu rekši, da proti njegovim besedam s svojega stališča nima ničesar odgovarjati. G. poslanec je izrekal željo, da naj bi se zastanki davkov preveč ne nakopičili; ravno to želi tudi minister, zato si prizadeva to na vsak način zabraniti, ker bi sicer nastopile najhuje posledice. Hvaležen je toraj govorniku, da priznava on to načelo. Ob enem pa mu zagotavlja, da se z dolžniki kolikor mogoče lepo ravna in da se jim dovoljujejo roki, ker vladi ne more biti na korist, z obilnimi eksekucijami uničiti ljudstvo. Če g. Jaworski povdarja, da kmečko prebivalstvo redno plačuje svoje davke, mu minister v tem prav daje, ob enem pa opozarja, da pismo, v katerem se kratenje davkov imenuje „priljubljena navada“, ne zadeva razmer na deželi, ampak neko mesto. In če Jaworski finančnim organom priporoča resnobo in nrvnost, mu minister zagotavlja, da je to tudi njegova misel, da to tudi on zmerom priporoča uradnikom in da bo to stališče zavzemal, dokler ostane finančni minister. Ali ob enem je prosil poslance, da naj tudi oni v svojih krogih davkoplačevalcem priporočajo enako resnobo in nrvnost.

Ta praska med načelnikom poljskega kluba in finančnim ministrom bila je najzanimivejši dogodek večerajšnje seje. Odkritosrečno sta si povedala resnico in s tem menda reč poravnala, da ne bo imela nobenega slabega nasledka.

Za ministrom je govoril še poročevalec Poljak Kozłowski, ki je sicer rekel, da mu ministrov pojasnilo ne ugaja popolnoma, in ki je skušal s statističnimi številkami dokazati, da je Galicija v gospodarskem oziru jako zanemarljena in da zaradi tega ne more tako redno plačevati davkov, kakor druge dežele, ali ostre in žaljive besede niso prišle iz njegovih ust in pri glasovanju so poljski poslanci vsi brez izjeme glasovali za centrale finančnega ministerstva.

Davčni provizorij za mesec marcij.

Znano je, da je bilo pred božičnimi počitnicami začasno pobiranje davkov, ali takoimenovani davčni

(Dalje v prilogi.)

•S tem zidajte najprej šolo in potem cerkev. Ne pokrivajte lice sebi živim, niti meni mrtvemu, ko bi zidali kar si bodi. Ne začnite, dokler dobro ne premislite, in dokler ne bode dosti denarja, da se ne bode osramotili pred svetom. To vam je na dušo. Zatorej pazite!•

Hočejo nekaj spregovoriti, ali jim je v gol-tancu ostalo, pa samo pokašljajo.

Utihne pop in se oddahne, potem privzdigajoč se nadaljuje:

•A moje dete... postavljam vam na dušo... Bog vam, a duša vam!•

Boter Ninko stegne vrat, skaslja se malo in reče:

•Imeli ga bomo za svoje!•

Pop nadaljuje:

•Umrjóci smo ljudje, ne zamerite, bratje, moram se z vami dobro zmeniti, ker se ne vrača s potovanja, na katero jaz grem. Ne daj Bog smrti, ali kakšnega prepira, kaj bi tedaj ona si-roti?... Ampak, bratje, prosim vas, določite ji za vsak slučaj malo blaga od narodnega premoženja.•

•Boter•, oglesi se boter Ninko, •ni majhno tvoje premoženje, dal bom tudi jaz...•

(Dalje sledi.)

provizorij dovoljen le za dva meseca, da si ga je vlada zahtevala za celo prvo četrtletje. Levica se je takrat ravno kučala in treh mesecev iz zgolj nagajivosti ni hotela dovoliti. Finančni minister je bil s tem zadovoljen, zlasti zaradi tega, da bi bila to nekaka vzpodbuda za državni zbor, podvzati se z državnim proračunom in ga rešiti do konca meseca februarja. Ali to se ni zgodilo, in budgetna razprava še nikdar ni bila tako zamudna, kakor letos. Treba je torej provizorij podaljšati za jeden mesec, in dotični predlog prišel je po dovršenem „centralu“ včeraj na dnevni red.

Ali reč ne gre tako urno izpod rok, kakor želi podpredsednik Chlumecy, ki bi bil že včeraj rad dovršil to točko dnevnega reda; on je obračal, češki poslanci so pa obrnili in porabili to priliko k obširni politični razpravi, v kateri so izrazili vse, kar jim prej ni bilo mogoče.

Za besedo so se oglasili: Laginja, Vašaty. Kaizl in Grégr, izmed katerih sta Vašaty in Grégr svojim tovarišem zagotavljala, da hočeta vsak govoriti dve uri. Podpredsednik baron Chlumecy bil je vsled tega ves obupan, grof Taaffe pa mu je nekako hudomušno, srečavši ga na hodniku, rekel: „To imate od svoje nagajivosti!“

Prvi izmed vpisanih govornikov prišel je na vrsto dr. Laginja. Ponavljal je, kar je že govoril 15. decembra p. l., da znašajo vsi dohodki, ki jih vlada dobiva na Primorskem, 16.1 milijona goldinarjev, ter je potem nadrobno našteval, da znaša: zemljiški davek 640.000 gld., hišni davek 1.576.000 gld., pridobitni davek 108.000 gld., prihodninski davek 885.000 gld., eksekucijski troški 50.000 gld., zamudne obresti 18.000 gld. Vsi ti davki znašajo po odbitih troških za pobiranje v znesku 49.000 gld., skupaj 3.228.000 gld. Carina znaša 6.033.000 gld., indirektni davki pa 6.038.000 gld., in sicer vžitina 1.630.000 gld., sol 998.000 gld., tabak 1.324.000 gld., koleki 691.000 gld., takse in pristojbine 1.029.000 gld., loterija 288.000 gld., mitnina 53.000 gld., posebne naklade na nekatere pijače 30.000 gld., pošte in telegrafi 263.000 gld., morske pristojbine 453.000 gld., državni gozdi 58.000 gld., torej vsi dohodki skupaj okroglo 16.073.000 gld. Temu nasproti so pa troški, ki jih ima država za Primorsko, silno majhni in znašajo vsi skupaj 4.265.000 gld.

Govornik sicer priznava, da ti dokodki ne prihajajo zgolj od Hrvatov in Slovencev, ampak tudi od drugih narodov, ali državi nasproti je Primorsko le je d n a dežela. (Burgstaller: Ne!) Imamo sicer tri avtonomne uprave, pa le jedno kronovino. (Burgstaller: Ne, to so kronovine!) Prosim Vas, to so tri avtonomne uprave, pa le jedna kronovina v političnem pomenu.

Laginja je hotel potem govoriti o justičnih razmerah, ali podpredsednik Chlumecy mu je segel v besedo, češ, da to ne spada k davčnemu provizoriju. Laginja mu je pa po pravici odgovarjal, da je to budgetna razprava, pri kateri se smejo razpravljati vse stroke javnega življenja. Ali ko je omenjal uradnega jezika pri nekaterih sodnijah v Istri, mu je Chlumecy zopet segel v besedo, češ, da to ne spada v to razpravo.

Laginja je vsled tega v tem oziru skrčil svoj govor in le še našteval nekatere vzglede, kako davčni uradi na posestva vknjižujejo davke, potem pa ne skrbé, da bi se ta vknjiženja izbrisala. Sklep je, da ne more glasovati ni za nobeden definitiven, pa tudi ne za nobeden provizoričen budget, dokler trpi ta vladni sistem.

Za njim govoril je dr. Vašaty dve uri zoper znani govor justičnega ministra pri razpravi justičnega ministerstva in je čital več paragrafov češkega deželnega reda v dokaz, da je grof Schönborn napakno ravnal. Ko mu je baron Chlumecy segel v besedo, češ, da ne gre čitati določb deželnega reda, rekel je Vašaty, da naj podpredsednik vpraša zbornico, ali sme to čitati, ali ne. Podpredsednik mu je na to rekel, da naj govori dalje, če že drugače ne more biti. Vašaty je nadaljeval svoj govor in zopet prijemal znana Stremayrjeva odloka ter priporočal ministru Schönbornu, da naj skrbi za izvrševanje zakonov. Ako pa tega ne more, kot kavalir, vé, kaj mu je storiti.

Za njim je podpredsednik ob tri četrt na 5. uro sklenil sejo, v kateri je pred sklepom Steinwender še vprašal finančnega ministra, ali je poskrbel

za to, da se bodo 1. marca izplačevale obresti vinikuliranih, za konvertovanje naznanjenih obligacij.

Danes se je ob 10. uri pričelo nadaljevanje razprave o podaljšanju provizorija.

Da poročilo ne bo preobširno za danes le naznanjam, da je bil prvi govornik dr. Kaizl, za katerim je prišel na vrsto rusinski poslanec Romaneczuk. Tretji govornik je bil dr. Grégr, ki se navadno ne vdeležuje sej državnega zbora in pride le tedaj na Dunaj, kadar ima spustiti kak govor. Kakor po navadi govoril je tudi danes jako ostro in je pripravil dr. Plenerja, da se je za njim oglasil še on in se potezal za nemško prebivalstvo na Češkem, češ, da bodo tudi levičarji srečni, ako bodo pripomogli k skorajni poravnavi zmedenih razmer na Češkem.

Za njim je nastopil dr. Herold zlasti zaradi tega, da je zavračal nekatere trditve Plenerjeve, zlasti njegovo zagotavljanje, da so nemški poslanci postali mirni in zmerni in naj se zaradi tega pomirijo poslanci češki. To zagotovilo ne zadostuje, sklepa Herold, ampak zmernim besedam naj sledé tudi dejanja, iz katerih bode mogel narod češki sklepati, da je Nemcem v istini mar za mir in porazumljenje.

Konečno se je oglasil še dr. Russ in se ponašal, kako je on zmerom priznaval napredek naroda češkega in enkrat prišel celo ob poslanstvo, ko je bil v deželnem zboru rekel, da se mora najti formula za spravo češkega in nemškega naroda na Češkem.

Po kratkih opazkah poročevalca Szezepanowskega je bil provizorij z ogromno večino potrjen tudi v tretjem branju. Ura je bila ravno tri popoldne, poslanci so klicali, naj bode konec seje, ali podpredsednik se za te klice ni zmenil in je hotel nadaljevati razpravo o finančnem ministerstvu. Poslanec Muth, ki je imel prvi govoriti, je pa z ozirom na večerno sejo deželnega zbora nižjeavstrijskega predlagal konec seje, kateri predlog je bil sprejet z 69 proti 63 glasom. — Prihodnja seja bo jutri.

Politični pregled.

V Ljubljani, 25. februarja.

Povišanje stroškov za vojsko. Delegaciji se snideta letos v maju in posamična ministerstva že sestavljajo proračun za bodoče leto. Kakor po navadi bode se tudi letos za vojsko zahtevalo nekaj milijonov več. Vojni minister trdi, da je povišanje neobhodno potrebno za varnost države. Gotovo vsi ljudski zastopniki radi dovolijo, kar je potrebno za vojsko, ali vendar se moramo vprašati, kako dolgo še to pojde. Davčna bremena so že tako visoka, da se komaj zmagujejo. Vsiljuje se pa tudi vprašanje, kako korist imamo od trodržavne zveze, ako vendar moramo le sami napenjati vse svoje moči v svoje varstvo. Mari je trodržavna zveza le za to, da še moramo poviševati vojne sile v varstvo Italije in Nemčije? Avstrijski katoliki iz več vzrokov ne morejo biti navdušeni za to zvezo, ali simpatije za njo se pa ne morejo pomnožiti, če bodo njene posledice le večja vojaška bremena. Avstrijskih državljanov dolžnost je pač, dobro pomisliti, če je le dosedanja politika prava in če bi morda kaka druga ne nakladala manj bremen.

Pruski učitelji in katoliška učiteljska društva. V več krajih se je v Prusiji čutilo, da se tisti učitelji nekako prezirajo, ki so pri kakem katoliškem učiteljskem društvu in se daje prednost drugim učiteljem, kateri neso pri nobenem takem društvu. Razširjevalo se je celo mnenje, da ministerstvo ne mara za katoliška učiteljska društva. Ker je tako mnenje katoliški stvari gotovo v kvar, so katoliški poslanci to stvar spravili v deželni zbor v razgovor. Učni minister Bosse je na to odgovoril, da se katoliškim učiteljem ne sme zabranjevati, kar je protestantskim dovoljeno. On tudi nikdar ne bode preziral učiteljev, ki so pri katoliških društvih in dajal drugim prednosti. S tem odgovorom so katoliški poslanci bili povsem zadovoljni. Katoliški učitelji sedaj vedo, da lahko snujejo katoliška društva, vladni organi pa, da se pri ministerstvu ne bodo prikupili, ako bi delali kake ovire takim društvom in prezirali njih člane. Želeti je, da si zlasti poslednji dobro zapomnijo ministrove besede. Katoliški poslanci bodo pa tudi v bodoče

vedeli, kam se jim je obrniti, ako bi se v bodoče v tem oziru katolikom delala krivica.

Panamski prekop. Vršé se pogajanja s kolumbijsko vlado, da bi podaljšala koncesijo panamski družbi. V Parizu se mnogo govori in piše o tem, kako bi se dovršilo to veliko delo. Dosti upanja ni. Sedaj je dovršen jedva peti del. Potrebno bi bilo torej najmanj 1200 milijonov frankov, če se hoče delo dovršiti, najbrž pa še več. Poskrbeti bi se pa tudi moralo za zanesljivo vrhovno vodstvo vsega dela, kakršno bi pa bilo tudi težko dobiti. Najtežji deli še neso dovršeni.

Strokovno društvo katoliških franco-skih delodajateljev. Najvišje sodišče francosko je potrdilo razpustitev društva katoliških delodajateljev, ker so v tem društvu tudi druge osebe. To razsodbo pa hudo kritikujejo celo republikanski listi. Po teh načelih bi se moralo razpustiti cela vrsta podobnih društev, ki imajo mej svojimi člani tudi osebe drugih poklicev. Posebno poslanci so v mnogih takih društvih. S takim tolmačenjem zakonov zgubi združno pravo mnogo svoje veljave.

Srbija. Radikalci imajo baje precej denarja na razpolago za volilne agitacije. Nekateri listi trdijo, da so denar dobili iz Rusije, drugi, da ga daje princ Karadjordjevič. Gotovega se nič ne vé, kakor še gotovo ni, da bi res radikalci toliko denarja sploh imeli.

Španija. Liberalna vlada so pač dobili Španci ali vsled tega še neso srečni postali. Ministrstvo pač ne dela velikih skrbi, kako dobé večino v novi zbornici. Na Španjskem zmagajo vladni pristaši skoro pri vsacih volitvah. Konservativna vlada dobi konservativno večino, liberalna pa liberalno. Bolj pa vladi beli lase skrb, kako bode pokrila 60 milijonov primanjkljaja. Govori se o ponizanju plač uradnikom in duhovnikom, kar bode pa pač vzbudilo nevoljo. Tudi obeta vlada, da bode obdačila one bogatince, ki so dosedaj se znali odtegniti obdačenju. To se jej pa najbrž ne bode posrečilo, kajti kdor je dosedaj znal svoje dohodke prikriti, jih bode tudi v prihodnje. Liberalna vlada dosedaj tudi še ni ničesa storila v blagor naroda. Samo v urade vriva svoje privržence. Sploh liberaci le gledajo, da si sebi zagotové lepe dohodke. Ker pa vseh pristašev naposled le zadovoljiti ne bode mogla in se bodo pokazale še druge težave, se bode pa pokazal mej liberalci razpor in vzlic večini v zbornici se bode vlada le težko držala. Spodtaknila se bode najbrž ob slabe finance, kakor se je že več španskih vlad.

Socijalne stvari.

Občinske razmere na Hrvaškem. Iz Zagreba se nam poroča 18. februarja: Hrvatski sabor je dokončal svoje delovanje 15. februarja. Zadnje tri seje njegove so bile zanimive le radi interpelacij, katere je opozicija stavila do vlade, dočim so predložene postavbe, katerih sem v zadnjem svojem dopisu omenil, sprejete z malimi spremembami. Od interpelacij so zanimive Folnegovičeve in Barčičeve. Poslanec Folnegović je razvil svoje mnenje o naši upravi, katero je orisal v najžalostnejših slikah. Odkar je sedanji ban na čelu vlade, ni se mislilo, kako bi se zanemarjena naša občinska uprava popravila, kako bi se takozvani preneseni delokrog odstranil ter občinam dala priložnost, da se bavijo le s svojimi domačimi zadevami. Zdaj je začela vlada še občine deliti, pa bo s tem prebivalcem naložila še večja bremena, katerih narod že zdaj ne more prenašati; kajti v malih občinah bo treba tudi občinskih činovnikov, kakor v velikih; kdo jih bo pa plačal? Interpelantu se zdi, da vlada drobi občine le zato, da jej bode laglje pri bodočih volitvah korteširati, kajti občinski činovniki morajo biti vladni, ker drugače ne bodo potrjeni.

Ban je seveda gledal, da s svojim odgovorom pobije trditve interpelanta. Vlada se je po banovej izjavi do zdaj v istini prav malo bavila z vprašanjem občin, kajti imela je preveč posla s sodnijsko upravo, ali od zdaj jej bode glavna skrb, da se stori nekaj za občine. Če se občine hočejo deliti na male, nima vlada nič proti temu, saj da za to vselej narod inicijativo, ne pa oblasti, katere se seveda ne protivijo narodu. To je sicer lahko in lepo rečeno, ali verjetno ni; saj dandanes pri nas narod sam nič ne začne, da ga niso poprej oblasti na to nagovorile. Da se najde pa vedno dosti ljudij, ki so od vlade odvisni in od nje koristi pričakujejo, je čisto naravna stvar. Le-ti ljudje, sporazumni z vlad-

nimi činovniki, pridobé neuki narod čisto lahko za-se, pošljejo po navadi tudi kakšno deputacijo v Zagreb ter tukaj v svojej ponižnosti prosijo vladu, da se ona poskrbi za njihovo blagostanje in da se za-nje nekaj stori, posebno še, da bodo samostalni v svojej občini. Vlada to seveda rada dovoli, ker gre njej v prilog, a srečni občinarji ne vešč zadošiti hvale, da se jim je njihova želja tako hitro rešila. Na tak način dobiva narod, kar želi nevede, bode li to zanj koristno ali ne. Pa kdo vpraša za večino naroda? Samo da se na tak način izpolni želja nekaterikom, pa je vse v redu. O tem pa, da se našim občinam zmanjša posel, ni ban niti besedice spregovoril, in vendar je to najvažnejša točka pri vrevanju naših občin. Dokler bodo občine obavljale posle državi, tako dolgo se ne bodo opomogle. Še le ko se rešijo tega bremena, bodo mogle občine bolje napredovati, kajti potem bodo posvetile vse svoje sile lastnim zadevam, pa tudi troški za občinske činovnike se bodo znatno zmanjšali, in potem tudi ne bode vprašanje o velikih ali malih občinah tako tegotno reševati, kakor sedaj. Preneženega delokroga naj reši vlada naše občine, in občinsko vprašanje je že na pol rešeno; če ostanejo odnošaji pa takšni, kakoršni so zdaj, občinska naša uprava ne more na noben način napredovati.

Za ilustracijo naših občinskih razmer je bila druga interpelacija gledé volitev v mestno zastopstvo v Kostajnici, kjer že ni celo leto mestnega starešinstva, nego upravlja z mestom vladen poverjenik. Žalostna je slika, katero je interpelant odkril pred celim saborom ob upravi v tem mestu, kjer privrženci sedanjega sistema vladajo po svoji volji, brez ozira na postave.

Seveda se je temu ugovarjalo od neke strani — župan tega mesta je namreč tudi poslanec v hrvatskem saboru — ali dokler ne odgovori vlada o tej zadevi, je zares težko verjeti, je li mogoče, da se more današnji dan v kakšnem mestu tako goditi, kakor v omenjenem.

Nekaj mora na stvari biti, ker je v tem pogledu že v poprejšnjem zasedanju poslanec Barčič interpeliral, a vlada še dozdaj ni nič odgovorila. Najhuje pa je, da vlada tak nered v mnogih naših občinah, a da se vse pokriva le radi političnega mišljenja, dotičnih oseb, ki so zakrile take odnošaje. Pri nas se pod ščitom današnjega sistema v mnogih stvareh greši, kar se pa žalibog potem osvečuje na narodu samemu.

Barčičevi interpelaciji ste tudi v zvezi z današnjim sistemom. Žalostno ponašanje naših vladnih poslancev na ravno minulem zasedanju je pokazalo, da je zginit pri nas narodni ponos že v veliki meri. Prvikrat smo slišali letos v hrvatskem saboru glas treh naših poslancev, namreč Jagića, velikega župana Kovačevića in Crnkovića, da naj se Hrvati učé madjarskega jezika. Zares predržni so ti poslanci, ki so se podstopili kaj takega svetovati v našem saboru, saj Hrvatom po jasnih postavah ni potreben madjarski jezik, kajti hrvatski jim je zagotovljen v vseh strokah našega javnega življenja. Če se tedaj pri nas svetuje javno v saboru učenje madjarskega jezika, greši dotični poslanec proti domačemu ustavu, ki ne pozna nobenega drugega jezika na teritoriju hrvaške kraljevine nego hrvaškega. Vrh tega pa pokazuje dotični poslanec, kako malo ima narodnega ponosa v sebi, da se hoče podložiti drugemu narodu, ter mu biti v nekem pogledu sluga. Kjer je zavlada tak duh, tam se ne more nič več govoriti o svobodi in narod, ki ima take zastopnike, izgubil je spoštovanje ravno pri onih, katerim se hoče približati. V zgodovini so taki slučaji redki, da bi si narodi na tak način sami prodajali, kakor je to bilo letos pri nas, ko so se eni norčevali iz našega historičnega prava, drugi pa prezirali domači jezik. Da so se pokazale vsled tega precej praktične posledice od strani madjarske, je najbolji dokaz pogodba, po kateri je ogerski minister komunikacij uvel na bodoči železnici Osek-Batrinja-Požega — tedaj na Hrvatskem — za poslovni jezik madjarski vključ v jasnim postavam. Je-li pa to čudno? Nikakor ne. Saj se je pred nekimi tedni v hrvatskem saboru priporočalo učenje madjarskega jezika. V Pešti sklepajo, da Hrvati želé imeti državni jezik tudi na njihovem teritoriju, pa ga zdaj proglašajo že s postavami, dočim so ga dosedaj na drugih železnicah in splošnih uradih utihotapljali, na kar so pa vse hrvatske vlade molčale, a sedanja pa vse to gotovo tudi odobraval. Naši opozicijski časopisi so pisali proti temu ravnanju ogerskega ministra ostre članke ter pozivali vladne časopise, naj se zglasijo

tudi v tej zadevi, kaj misli vlada in kaj mislijo vladni poslanci, katerim je nagodba vedno na jeziku, a po nagodbi se kaj takega ne bi smelo zgoditi. Ali sicer jako gostobesedni vladni organi molče, kar ne zganijo se, da občinstvu svečano oglasijo, da opozicija išče la prepir, kar jej sicer vedno oponašajo. Tudi od poslancev vladnih ni v saboru nobeden vlade interpeliral radi prekrsitve nagodbe od l. 1868 po kateri je hrvatski jezik edini službeni jezik na vsem Hrvatskem. Vse je molčalo od vladine strani ter s tem pokazalo, da jim je nagodba, ki brani tudi pravice hrvatskega jezika, nič v vseh onih točkah, kjer se neposredno njih ne tiče; narodni jezik in narodna čast ni po njihovem mnenju nič, če nič ne nosi. Čudno to sicer ni, kajti večidel poslancev je tako brez vzvišenih idealov, saj se je našlo celo takih, ki so zaukali vsaki ideal ter se izjavili, da se ne smejo gojiti.

Proti tem podlim ljudem se je vzdignil poslanec Barčič ter v oduševljenem govoru branil pravice hrvatskega jezika posebno pri mornarskih uradih, kjer so ga Madjari že popolnoma iztisnili. Hudo prijema vlado, da je tako brezbržna v tej zadevi, ki se vendar tiče časti naroda, pa da mu ni še do zdaj odgovorila na lausko interpelacijo o tem predmetu. Celo predsednika sabora opominja, da naj poskrbi, da dobi vendar kak odgovor. Ali mi mislimo, da bode poslanec Barčič še dolgo zastoj čakal na odgovor, kajti današnja vlada je sporazumna z ogersko gledé službenega jezika, a vrana vrani ne izkoplje oči. Da celo svoje ljudi ima vlada v saboru, ki širijo njene nazore v tem pogledu, kakor sem že zgoraj omenil. Tako se pripravlja pot madjarskemu jeziku tudi pri nas po onih faktorjih, ki so v prvem pogledu znani, da branijo postave deželne autonomije, že tako v mnogem pogledu preveč okružene.

Pesa. Na Hrvatskem so poskušali na več krajih saditi peso; poskusi so se posrečili. Dobili so 16 do 17 stopnja sladkorja v njej, tedaj precej več, nego ga ima češka ali moravska pesa. — Zato so že jeli misliti nekateri siseški veljaki, ustanoviti tovarno za sladkor, katere še nimajo Hrvatje. — Mi tudi ne! — Trgovska obrtna zbornica hrvatska, to omenjajoč, pristavlja, da bi bilo treba Hrvatom še tvornice za sukno, za stearinske sveče in za pohištvo. — Ne škodi, če bi pri tem jeli misliti tudi mi, kaj nam še treba!

Slovstvo.

Prospectus beneficiorum eccl. et. status personalis cleri unitarum dioeceseon Tergestinae et Justinopolitanae ineunte anno 1893. — S tem naslovom je izšla v Trstu od preč. škofijskega ordinarijata izdana knjiga, katera nas seznaja s pregledom fará v tržaško-koperski škofiji in s poročilom o številu in službah duhovnikov ondote škofije.

Duhovna beseda, rekao ju é. g. Ivan Jakovina, župnik vinagorski. Zagreb. Tisak Dioničke Tiskare 1893. Cena 15 novč. — Ta cerkveni govor, ki ga je govoril é. g. Jakovina pri vmeščenju é. g. M. Boseka, župnika kuniškega, omenjamo vlasti vsled tega, ker nam kaže, da so na Hrvatskem skoraj take razmere, kakor pri nas. Trpko omenja g. govornik, kako se zaničuje duhovstvo, kako tudi tam strastveni strankarji zabavljajo škofom, vlasti prevz. Strossmayerju. Liberalizem tudi tam stopa na oder z istimi sredstvi in z istimi zvijačami, kakor pri nas.

Cerkveni letopis.

Proslava papeževe slavnosti.

Iz Zagreba, 21. februarja.

V Zagrebu smo posebno svečano proslavili Leonovo slavnost. Vsi naši dnevniki in tudi drugi listi so v lepih člankih opisali znamenitost te svečanosti, ter vzveličevali papeža Leona XIII. kot pravega rešitelja človeškega rodu iz današnjih zmotnjav. V soboto večer je priredilo pevsko društvo „Kolo“ so delovanjem najodličnejših pevcev in pevk svečani koncert. Ogromna dvorana društva „Kola“ je bila natačena najodličnejšega občinstva. Neko nenavadno svečano čuvstvo je obvezlo vse že na početku koncerta, a posebno pa je občinstvo navdušil govor vseučilišnega prof. dr. Brestyenskega, ki je proslavljal papeža Leona XIII. kot posebnega dobrotnika Hrvatov. Če ves svet slavi zasluge sedanjega papeža, dolžni so ga Hrvati še posebno spoštovati že za to, ker so njegovi predniki mnogo storili za Hrvate. Papež Ivan IV., ki je bil sam Dalmatinec, pokrstil je po svojih misijonarjih Hrvate, Rimski

papež je l. 924 priznal bana Tomislava za prvega kralja hrvatskega in papež Gregor VII. je počastil s sijajnim spremstvom kronanje kralja Zvonimira l. 1076. In koliko podpore je Hrvatska ob času turških vojsk dobivala ravno iz Rima! Ko jo je ves ostali svet v teh strašnih borbah zapustil, papeži so se je vedno spominjali ter podpirali na razne načine. Pa tudi v najnovejšem času je bila Hrvatska odlikovana od papeža Pija IX. s tem, da je bila zagrebska škofija povzdignjena na nadškofijo 11. decembra l. 1852. Leon XIII. pa je priznal to samostalnost v velevažni encikliki o sv. Cirilu in Metodu. Znano je tudi, kako se je sedanji papež spomnil nesrečnih Zagrebčanov prigodom strašnega potresa l. 1880, poslavši jim lepo pomoč v iznosu 5000 gld. Tudi za kulturni napredek hrvatskega naroda pazi bistro oko papeža Leona XIII., kar je pokazal s tem, da je odlikoval l. 1888 predsednika društva sv. Jeronima, pa tudi več odbornikov. I mlado hrvatsko vseučilišče je odlikoval, kajti že trije rektorji so dobili od papeža Leona posebna odlikovanja. Nadalje je papež Leon XIII. uvel v Črni gori glagolsko staroslovensčino kot cerkveni jezik ter tudi Hrvatom dovolil, da so rabili staroslovenski jezik pri službi božji v slavo sv. Cirila in Metoda. Prof. Brestyenski sklene svoj govor z „živio“ sv. oče Leon XIII., kar je zbrano občinstvo ponavljalo, vstavši se, dokler je bila odpeta lepa Rosatijska papeževa himna. Da so se izvele tudi druge točke koncerta na splošno zadovoljnost občinstva, ni mi treba še ponavljati.

V nedeljo pa so se po vseh mnogobrojnih cerkvah opravljale svečane službe božje, a v stolni cerkvi, ki je bila ta dan zopet odprta, pela se je svečana maša v navzočnosti vseh dostojanstvenikov civilnih in vojskih oblastij. Ogromna cerkev je bila prenapolnjena pobožnega občinstva, še celo v njo niso mogli vsi. In ravno tako je bilo tudi po drugih cerkvah. Zagreb se je ta dan pokazal zopet enkrat v svojem pravem katoliškem licu, kar more vsakega vernega kristijana pa tudi domoljuba zelo veseliti. Preporoditi je treba naš narod najpoprej v tem duhu, namreč v cerkvenem, potem se bode gotovo tudi spreobrnil v narodnem.

Po mestu je bilo videti mnogo zastav, vendar premalo za tako priložnost. Javne zgrade pa so bile vse ozaljšane. Tudi mestno zastopstvo zagrebsko poslalo je lepo adreso v latinskem in hrvatskem jeziku sv. očetu, kateremu izrazuje vedno svojo vdanost ter ga ob enem prosi tudi svetega blagoslova.

Papeževa slavnost v Zadru in Spljetu.

Obe mesti dalmatinski ste se sijajno skazali zadnjo soboto. Krasni razsvetljavi ste imeli obe veličastne slovesnosti papežu na čast. Godba je igrala po ulicah na večer v Zadru; frančiškani so pa popoldne napravili krasno vokalno in instrumentalno akademijo.

Cerkvene novice.

Preč. g. dr. Marčelić, novoimenovani apostoljski upravitelj boko-kotorske škofije, je 17. t. m. prispel v gruško luko, koder so ga pričakali zastopniki kapiteljna in duhovstva kotorskega. Preč. g. dr. Marčelić se oglašile še za kratko pri dubrovniškem škofu preč. g. M. Vodopiću, potem pa odide na svojo službo.

Udanostne izjave.

Udanostna izjava trške občine Vače: „Z žalostjo in nevoljo slišali smo, kako so Vas nekateri sovražniki napadali z vsemi mogočnimi silami, seveda po nedolžnem; a tolažilo nas je, da je število teh brezbožnih le malo. Toliko večje pa je naše veselje, ko od dné do dné beremo udanostne izjave neustrašljivih mož. Tudi mi podpisani možje občine Vače, katero ponosno imenujemo rojstni kraj slavnega škofa Matevža Ravnikarja, pridružujemo se tem vernim možem, in Vam, prevzvišeni knezoškof izrazimo s tem svoje brezpogojno zaupanje v vse Vaše blagonosno delovanje, obsojamo pa odločno vse napore Vaših nasprotnikov.“

Županstvo Vače, 2. februarja 1898.

Anton Mrva, župan; Jakob Dobravec, svetovalec; Jože Zarnik, Janez Kimovec, Jože Juvančič, Janez Grile, Jurij Grile, Jernej Mal, Jože Kline, Ignacij Hribar, odborniki.“

Udanostna izjava županstva Breznice na Gorenjskem:

Od vseh stranij obširne Vaše škofije Vam dohajajo pismene in ustne izjave naiglobokejšega spoštovanja, zveste udanosti in ljubezni Vam podložnih

vernikov. Radostu m. steem se tudi mi, brezniški farani, pridružujemo mnogoštevilnim udanostnim izjavam. Zatrjujemo Vam. Prezviseeni, da se ne strinjamo niti z nauki sedanjeza liberalnega časa, niti s krivičnimi in zlobnimi nasadi Vaših nasprotnikov, katere odočno obsojamo. Pač se strinjamo popolnoma z Vami, milostljivi naš višji pastir, tem Vam obetamo vedno udanost, pokorščno in ljubezen.

Županstvo Breznica, 22. januarja 1893.
Ivan Pogačar, župan; Matija Čop, A. Svetina, občinska svetovalec; Janez Bulovec, J. Prešern, F. Pogačar, P. Potočnik, Jak. Pristov, Ant. Kržišnik, odborniki.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 25. februarja.

(Udanostne izjave) poslali so prevzvišenemu knezoškofu ljubljanskemu nadalje občinski zastopi: Bled, Suhor pri Metliki, dalje podobčine Dolenja Vas pri Ribnici in Nemška Vas pri Ribnici, Rakitnica pri Doleni Vasi in farna občina pri Sv. Treh Kraljih na Vrhu. — Slava!

(Odlikovanje.) Sv. Oče je odlikoval c. kr. podkonzula g. Alojzija Pogačar-ja, ljubljanskega rojaka in sina našega „Vzajemnega podpornega društva g. Simona Pogačar-ja, s komanderskim križem reda sv. Gregorja. — Čestitamo!

(Hrvatsko slovensko književno zvezo) so sklenili naši slovenski zdravniki. Primarij kirurški oddelka v naši bolnišnici, gosp. dr. E. Šlajmer, je pooblaščen po odboru društva zdravnikov na Kranjskem, vprašal društvo zdravnikov kraljevine Hrvatske in Slavonije, če hočejo prepustiti našemu društvu svoj list „Ličnički Viestnik“, da bi bil glasilo slovenskega poslovnega dela našega društva, in če bi vredništvo „Ličnikovo“ hotelo prinašati oglase, poročila in morebitne razprave v slovenskem jeziku. Dne 30. januarja je imelo hrvatsko društvo svoj glavni zbor in tam so z veseljem vsprejeli pismo g. dr. Šlajmerja in so mu jednoglasno odgovorili, da so pri volji povsem ugoditi željam slovenskih zdravnikov. Tisti zdravniki, ki želé imeti „Ličnički Viestnik“, dobivajo ga zastoj, če se vpišejo mej članove društva zdravnikov Hrvatske in Slavonije z letnino 4 gld. Živela znanstvena vzajemnost jugoslovenska!

(Duhovniške premembe v lavantinski škofiji.) Č. g. Jernej Bogotaj, kapelan v Dolu, pride v Laški trg, č. g. Anton Šebat, kapelan v Vitanju, pa v Dol; č. g. Jarij Selih, kapelan v Laškem trgu, pride za provizorja k Mariji Devici v Pušcavi. Č. gg. Ivan Antolič, župnik na Črni Gori in Jakob Košar, župnik na Gorenji Polskavi, stopita v stalni pokoj.

(Izseljenci.) V soboto je bila v Mariboru velika žalost med izseljenci, ker jih gosposka ni pustila naprej. S seboj niso prinesli potrebnih listin. Nekateri so se gosposki celo ustavili in so jih torej sedmero zaprli. V celi tropi je bilo 53 otrok. Uboge reve!

(Uboj.) Dne 10. februarja so našli truplo V. Jazbeca, žviasknega kupca pri Sv. Petru pod Sv. Gorami, kacic 40 korakov od njegove hiše. Ker je bila glava razbita in v listnici njegovi samo 2 gld. 5 kr., dasi je imel prej 235 gld. pri sebi, je gotovo, da so ga ubili in oropali doslej še neznan zločini.

(Okrajni zastop celjski!) V okrajnem zastopu v Celju so iz veleposestva voljeni ti-le gg.: Hugon vit. Berks, graščak na Blagovni; Fr. Ogradi, opat v Celju; Jakob Janič, graščak v Freienbergu; Erik Jehel, graščak v Bežigradu; dr. Jos. Srnec, odvetnik v Celji; Karol Vrečar, tržan v Vojniku, Fr. Stožir, vel. posestnik v Trnovljah; Anton Kuder, župan v Lendovi; Fr. Roblek, vel. posestnik v Žavci in dr. Ivan Dečko, odvetnik v Celju. — Od kmečkih občin so v okr. zastop v Celju odbrani gg.: Norbert Zanier, župan v Št. Pavlu; dr. Leop. Gregorčec, kanonik v Novi cerkvi; Miha Vošnjak, drž. poslanec v Celju; Jožef Pečnak, posestnik na Teharjah; dr. Ludvik Filipič, odvetnik v Celju; Lovro Baš, c. kr. notar v Celju; Fr. Praunseis, veleposestnik v Št. Jurju; Jožef Lipuš, župan v Višnji vasi; Jurij Pospeh, posestnik v Kasabah; Martin Lednik, posestnik v Mali Pirešici. — „Nemcevi“ je v okr. zastopu v Celju na število 17. po imenu da so ti-le: J. Skoberne, dr. J. Kovačič, J. Jezovnik, A. Marek, A. Balant, M. Tratnik, dr. A. Žurbi, dr. J. Stepišnik, S. Trašen, A. Palos, Jože Rakuš itd. Kakor kažejo imena, so vsi ti možje iz tevtoburskih goščav. —

Izmed trgov sta volila v okr. zastop v Celju Slovence samo dva in sicer Žalec župana g. J. Hausenbichlerja, Št. Jurij pa trgovec Mat. Kavčič in peka Fr. Pisanca. Vojnik je volil „Nemca“.

(Vojaska vest.) Poročnik Vincencij Meden, pehotnega polka baron Beck št. 47, premeščen je k žendarmeniji.

(Češki romarji) se odpeljejo v Rim dne 12. aprila skupno iz Prage; z Dunaja se odpeljejo v četrtek dne 13. aprila točno ob 12. uri opoldne in se bodo neprenehoma vozili do Ljubljane, kjer bodo večerjali na tukajšnjem kolodvoru; postanek bode trajal tu celo uro. Od tod se bodo neprestano vozili do Nabrezine, kjer bodo zajtrkovali; na to se peljejo proti Korminu in dalje po Laškem ter dospó v Rim dne 15. aprila ob 8. uri zjutraj.

(Naše pošte.) V številki 40 velenjenega Slovenca se toži čez slabo poslovanje na pošti z Gorenjskega, žal da tudi pri nas na Dolenjskem na neki pošti ni bolje. Tudi tukaj pride jutri, kar bi moralo že danes tukaj biti, ali še čez več časa. Ravno Slovenec počaka včasi svojega prihodnjega tovariša, da prideta skupaj po dva na en dan za vsakega adresata. To bi že bilo, ko bi le nam, ki plačujemo naročnino, se ljubilo brati reči že zastarele. Ali morda gg. činovniki in gg. činovnice na poštah mislijo, da nimamo naročniki Slovencevi enakih pravic z naročniki drugih recimo, liberalnih listov? Ali ima „Slovenec“ le to predpravo, da se sme brati brez naročnine? Dobro! Berite ga pridno, ne bo vam škodilo, toda plačajte naročnino enako nam!

(Misijon — ali duhovne vaje za ljudstvo) bodo imeli oo. lazaristi od sv. Sv. Jožefa pri Celji od 8. 16. marea t. l. pri Sv. Duhu pri Lučah (Štaj.) v proslavo petdesetletnice škofovanja Njih Svetosti Leona XIII.

(Od Sv. Gregorja.) Tudi pri nas se je slovesno praznoval jubilej sv. očeta Leona XIII. Goreli so štirje kresovi v fari. Polili smo drva s petrolejem, da so tolko raje gorela! V dnevih 16., 17., 18. in 19. februarja je pristopilo obilo ljudij k božji mizi, zlasti 19. februarja. Za otroke je bila v petek posebna slovesnost.

(Iz Istre) 22. februarja. Tudi v poreški škofiji se je praznovala slavnost škofovske petdesetletnice sv. Očeta z vso mogočo slovesnostjo. Mil. gospod škof zapovedal je s posebno okrožnico do vsega duhovenstva, da se ima v ta namen obhajati v vseh župnih cerkvah po celi škofiji tridnevnic, vsaki dan s primernim govorom, pri izpostavljenem sv. Rešnjem Telesu naj se moli rožni venec z litanijami in blagoslovom, v nedeljo pa z zahvalno pesmijo. Videlo se je, kako so župnije ena z drugo med seboj tekmovali, katera bo bolj slovesno praznovala to slavnost. V župni cerkvi sv. Martina, ki je ena največjih v škofiji, je bilo kar natlačeno vernega ljudstva, ki je tako goreče molilo in prosilo, da bi nam dobri Bog poživil in ohranil velikega papeža Leona XIII. še mnoga leta. Veliko je pripomogel tej slavnosti v imenovanju župniiti gospod župan Marin Belušič, ki je pri vseh cerkvenih slavnostih desna roka gosp. župniku. V bližnjem mestu Labinu (Albona) je pa v nedeljo zvečer med pokanjem topičev, pri izpostavljenem, okrašenem in razsvitljenem kipu Leona XIII. pred župno cerkvijo sviral mestna godba papeževo himno in več drugih komadov. Ljudstva domačega in od drugih krajev bilo je toliko, da se je vse trlo, katero je te dni pošiljalo Večnemu svoje molitve za svetega Očeta. Hvala Bogu, pri nas še nimamo tistega razumnštva, ali bolje rečeno tistega cveta, ki bi pri vsaki priliki prikladalo brce sv. Očetu, škofom in duhovenstvu, čeravno je pred nekoliko časom hodil tudi okoli nas neki ljubljanski agent banke Slavije, ter povsod blatil prevzvišenega ljubljanskega knezoškofa in črnil mlado duhovenstvo kranjsko. Imenovani in zaznamenovani pritlikovec je strahovito udrihal po katol. shodu, „Slovenca“ in vsem, kar po katoliškem diši. Ako se prikaže še kdaj v naše kraje taka razumniška „avša“, mu bomo posvetili s sirčevo slamo, in mu dali slovo za vselej. Istrska Liga.

(Pomiloščenih) je bilo zadnje dni od cesarja 81 kaznjencev, med njimi dva na ljubljanskem gradu in ena kaznenka v Begunjah.

(Iz Boh. Srednje vasi.) Tudi pri nas se je obhajala slovesno petdesetletnica papeževa. Imeli smo tridnevnic, katere se je udeleževala velika množica ljudij. V soboto je bila šolska mladina skupno pri sv. maši. Zvečer je bila med streljanjem in zvonenjem lepa razsvetjava po hišah in pri cerkvi. Kre-

sovi so goreli po okolnih gričih. V nedeljo se je ljudstvo tudi v obilnem številu udeležilo sv. obhajila.

(Dijaška in ljudska kuhinja.) Odbor tega dobrodelnega zavoda je imel te dni redno sejo, pri kateri je predsednik, g. c. in kr. stotnik V. Hübshmann konstatoval zelo dobri napredek onih 37 dijakov, kateri uživajo brezplačno hrano. Kuhinja je od leta do leta močnejše obiskovana, zategadelj pa tudi rasto izdatki od leta do leta močnejše. — Društvu je pristopilo v zadnjem času 60 novih udov, tako da šteje sedaj 246 društvenikov, 4 podporniki so umrli, 6 jih je izstopilo. Z ozirom na važnost in korist bi bilo društvu želeti še veliko več zdatnih in vstrajnih podpor. Prosimo torej slavno ljubljansko občinstvo, ki je gledé radodarnosti na izvrstnem glasu, da tudi na dijaško kuhinjo ne pozabi. — Na razgovoru je bilo tudi več vprašanj notranje uprave in končno se zahvali predsednik še rodoljubnim častnim damam za njih požrtvovalnost.

(Nesreča.) S Hriba pri Loškem Potoku se nam piše: Ponesrečila se je pri tukajšnji parni žagi žena nekega delavca, ki je prišla k žagi nabirat drva. Izpustil se je namreč krcelj, priletel od zadej in ženski zlomil nogo. Reva ima troje otrok. Predstojnik parne žage ji je podaril v pomoč 10 gld. ter jo dal s konjem odpeljati domov.

(Iz Brna) dne 16. febr.: (Novi nadškof olomuški. — Mladočeška sušica na Moravskem. — Svetozar Hurban v ječi.) Nepopisno veselje prešinja zadnje dni srca vrlih Moravanov. Vresničile so se naše želje, da bi nam poslal Bog višjega pastirja, ki bi uspešno pastirval v sedanjih žalostnih časih, ko se liberalizem širi že tudi med nižjim ljudstvom; da bi nam poslal pastirja, ki bi bil zmožen češkega jezika. „Neopuščaj bratři Moravanů“, je prosil Ciril svojega brata Metoda. Ni jih zapustil. Dne 5. t. m. je bil v nadškofa posvečen dr. Teodor Kohn, dne 12. je slovesno sedel na svojo škofijsko stolico. Slovesnosti so se vdeležili: moravški deželni predsednik vitez Loeb, deželni glavar grof Vetter, šlezjski deželni predsednik dr. vitez Jäger, nekateri državni in deželni poslanci, vojaški dostojanstveniki, brez števila duhovščine. Ljub spomin bode najm. g. knezonadškofu gotovo album njegovih sošolcev s slikami. Novi nadškof je izdal svoj prvi pastirski list, ki se je bral na dan intronizacije. Hvaležno se v njem spominja pokojnega kardinala in knezonadškofa Friderika Fürstenberga, pozdravlja svoje ovčice in jih opominja, da se varujejo vseh tistih, ki bi jih hoteli kaj družega učiti, kot bode učil on — naslednik apostolov, naj bi že širili svoje nauke pod krinko napredka, ali prosvete, ali kaj družega. Kjer je živa vera, ondi je sreča; nesreča pa, kjer je vera oslabela, česar dokaz je ravno moravska domovina. V zadnjem poročilu sem omenil, kako so se obnesli zavedni meščanje v Uferskem Brodu, ko so izbacili iz svoje čitalnice mladočeškega agitatorja in urednika „Uferskobrodske listy“ V. Piknerja. Danes Vam javljam, da je nehal imenovani list izhajati. Dobro se mu ni godilo — imel je sušico — in zato se ni mogel vzdržati. Njegov vrednik je pa pobegnil. V tem kraju ne cvetejo rožice za mladočestvo, oziroma za liberalizem, to se je sedaj jasno in javno pokazalo. Ravno isto se bode najbrže zgodilo tudi v Uferskem Hradišti, kjer nameravajo mladi izdajati novi list namesto zašlega — naročnikov ne bode mnogo. Svetozar Hurban Vajansky je s današnjim dnem nastopil svojo kazen v Segedinu. Da bi le njegovo trpljenje slovaški stranki koristilo, da se bi enkrat končalo zatiranje Slovkov od Madjarov, da bi se oni smeli javno, brez strahu v svojem materinem jeziku izobraževati in govoriti. Da bi se vresničilo, kar poje pesem: Nech nás učí maďarštinu mondukováť ústy, preca budou naša srea len slovenski hůstři! Da bi se vzlic vsemu pritisku nobeden Slovák ne odtužil!

(Kaznjenci z ljubljanskega Grada), ki so doslej delali z onimi iz mariborske kaznilnice pri zagradbah v Rožni dolini na Koroškem, vrniti so se te dni nazaj v Ljubljano.

Društva.

(Občni zbor hranilnega in posojilnega društva v Ljubljani) bode v nedeljo dne 26. februarja t. l. dopoldne ob 10. uri v gostilni „Hafnerjeva pivarna“ na svetega Petra cesti v pritličji (soba na ulici) s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo ravnatelja. 2. Računsko poročilo za leto 1892. 3. Volitev kontrolnega odseka za leto 1893. 4. Posamezni nasveti tovarštvnikov.

(Shod konservativnega obrtnega društva v Ljubljani.) Vabilo k XIII. rednemu shodu konservativnega obrtnega društva v Ljubljani, kateri bo v nedeljo dne 26. februarja letos točno ob 6. uri zvečer v gostilni katol. rokodelskega doma Poljske ulice št. 10. Vspored: 1. Poročilo predsednika. 2. O omejitvi gostilniškega časa. 3. Sučajnosti. K temu zborovanju vabi vse svoje p. n. družabnike odbor.

(Učiteljsko društvo) v ormoškem okraju si je za tekoče leto izvolilo sledeče ude v odbor: g. Ant. Porekarja, načelnikom; g. Konrada Mejovškega, načeln. namestnikom; g. Ivana Jurša, denarničarjem; g. Mart. Salamuna, tajnikom, gđd. Milko Pirnat in g. Ivana Košar-ja, odbornikoma. Pri obnem zboru „zaveze slov. učit. društev“ bodeta društvo zastopala g. Anton Kosi in g. Anton Porekar.

(Družbasv. Cirila in Metoda.) Vabilo k besedi, katero priredita moška in ženska podružnica v Kamniku družbe sv. Cirila in Metoda v nedeljo dne 26. svečana 1893. leta v prostorih kamniške čitalnice. Spored: 1. A. Nedžad: „Popotna pečen“. Poje moški zbor društva „Lira“. 2. Umlauf: „Aeolsharfen“. Svirajo na citrah gospa Jul. Močnikova, Rezka Karolnikova in gospod Pavel Gorjup, na goslih pa jih spremlja gosp. France Stelè. 3. Jos. Stritar: „Preširnova oporoka“. Deklamuje gospica Kristina Janežičeva. 4. Weber: „Euranthe“, overtura. Svira na glasoviru gospica Bogomila Samčeva. in spremlja jo na goslih gospod Pavel Gorjup. 5. „Mornar“. Samospev za tenorista. Poje g. Avg. Stefančič. 6. Umlauf: „Im Kastanienhaine“. Svirajo na citrah gospa Julija Močnikova, gospica Rezka Karolnikova in g. P. Gorjup. 7. „Večerna molitev“. Živa podoba. 8. Förster: „Fantazija slov. narodnih pesni“. Svira na glasoviru gospica Bogumila Samčeva. 9. Josip Kocijančič: „Majniku“. Moški zbor poje društvo „Lira“. 10. F. Auber: „Die Stumme von Portici“. Svira na glasoviru g. Pavel Gorjup, spremlja ga g. Fr. Stelè na goslih. 11. Umlauf: „Hand in Hand“. Svirajo na citrah g. Julija Močnikova, gospica Rezka Karolnikova in g. P. Gorjup. 12. „Mladost in starost“. Živa podoba. 13. Občni zbor ženske kamniške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda. 14. Domača zabava. Vstopnina za ude 20 kr. in za neude 40 kr. Začetek točno ob 1/8. uri zvečer. — Moška in ženska podružnica v Kamniku družbe sv. Cirila in Metoda.

(Svetojeronimsko društvo) je imelo dne 9. t. občni zbor. Od lanskega leta je najveselejša vest č. g. društvenega tajnika monsra. Ivana Pliverića, da ima društvo sedaj svojo hišo. Vsi troški še niso poravnani, a dosedaj se je že izdalo 72.726 gld., tedaj je zgradba res dostojna svojega namena. V prošlem letu je število članov narastlo za 721. Do koncem leta 1892 jih je bilo zapisanih 10.549. Bog živi pobratimo društvo našemu sveto-mohorskemu!

(Bralno društvo pri sv. Križu na Murskem polju) je imelo 22. januarja t. l. svoj redni občni zbor v šolskih prostorih. Pred zborovanjem zapel nam je naš še mladi pevski zbor broječ štirideset domačih križevskih pevcev pod vodstvom gosp. A. Herzog-a pesem „Ponočni odhod“. Potem pozdravi predsednik g. Jožef Rožman, kmet iz Stare vasi vse navzoče in za njim sta tajnik in in blagajnik poročala o preteklem društvenem delovanju. Iz obeh poročil se je razvidilo, da naše društvo že peto leto prav dobro napreduje, ker vsako leto več novih udov pristopi. Za pregledovalca računov se izvolita g. Franc Stuhec, župan v Zogorovcih in Alojzij Jureš, posestnik v Borecih, katera račun pregledata in odobrita. V odbor za leto 1893 so bili izvoljeni: gg: Jožef Rožman, predsednikom; dr. Jožef Lebar, podpredsednikom; Anton Herzog, tajnikom; Janko Karba, blagajnikom; Anton Lacko in Josip Weixel, odbornikoma. Dokončavši zborovanje so nam naši vrli pevci zapeli še nekatere pesmi in potem smo se podali v gostilno gospé T. Zadravec, kjer je bila prosta zabava, pri kateri so nas naši pevci z lepim petjem in nekateri udje z jedrnatimi govori razveseljevali in navduševali, da bi vedno ostali izvrstni narodnjaki in neustrašljivi, zvesti Slovenci! Križevčani, pristopajte prav pridno k temu koristnemu društvu!

(Požarna bramba v Križovcih na Murskem polju) je imela dne 29. januarja t. l. svoj glavni zbor, ter so bili v odbor voljeni: Dr. Josip Lebar, načelnik; Jožef Sterniša, namestnik Janko Karba, blagajnik; Matija Slekovec, vodja plezalcev; Jožef Štrakl, namestnik vodje plezalcev; Arni Vrtnjak, vodja brizgalničarjev; Alojzij Štibler, namestnik vodje brizgalničarjev; Jožef Rožman, vodja varuhov; Jakob Domanjko, namestnik vodje varuhov; Matija Toplak, nadzornik orodja.

Telegrami.

Vipava, 25. februarja. Udanostno izjavo prevzvišenemu knezoškofu podpisali: trg Vipava. Gradišče, Zemon. Živela krščanska načela!

Dunaj, 25. februarja. Nadvojvode Ludovik, Viktor in Albreht častitali so grofu Taaffeju k njegovemu šestdesetemu rojst-

nemu dnevu, ravno tako tudi skoro vsa višja družba, vsi člani poljskega in Hohenwartovega kluba, podpredsednik Ohlumecky in mnogo članov zedinjene levice.

Dunaj, 25. februarja. Zbornica poslancev nadaljuje budgetno debato. Razpravlja se o direktnih davkih in hkratu o resoluciji, s katero se vlada pozivlje, da predloži predlogo, s katero se času primerno vredí izterjevanje davkov, zlasti napravi primerno razmerje mej dolžnimi davki in opominjevalnimi pristojbinami.

Dunaj, 25. februarja. Zavarovalni odsek zbornice poslancev je načelno pritrdil Rutovskega predlogu, da se prepusti deželam, da namesto osnove deželnih zavarovalnic zavarovanje vredé potom vzajemnih zasebnih zavarovalnic pod nekakim deželnim nadzorstvom.

Pariz, 24. februarja. Julij Ferry je danes s 148 od 249 glasov voljen predsednikom senata.

Peterburg, 24. februarja. Črnogorski prestolonaslednik Danilo je danes odpotoval.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
	opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
24	7. u. jut.	726.4	—5.2	brezv.	megla	11.50
	2. u. pop.	725.9	5.4	sl. jugzap.	oblačno	dež
	9. u. zveč.	725.8	2.8	"	"	
Srednja temperatura 11°, za 0.8° nad normalom						

Tržne cene v Ljubljani

dne 25. februarja.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenična m. st.	8 50	Špeh povojen. kgr.	64
Rež.	7	Surovo maslo.	78
Ječmen.	5 50	Jajce, jedno	26
Oves.	6 50	Mleko, liter	10
Ajda.	8 75	Goveje meso, kgr.	64
Proso.	5 50	Telečje	56
Koruz.	5 50	Svinjske	60
Krompir.	3 20	Kostrunovo	40
Leča, bktl.	13	Pisane	55
Grah.	13	Golob	22
Fizol.	9	Seno, 100 kgr	67
Maslo, kgr.	96	Slama.	32
Mast.	66	Drva trda, 4 kub. mtr.	7
Špeh svež.	56	meška	5

Razpisane službe.

Pri rudniškem vodstvu v Idriji služba vozotajnega paznika (34 do 38 gld. mesečno). Prošnje do dne 9. marca rudniškemu vodstvu.

Pri o. kr. glavnem carinskem uradu v Ljubljani mesto carinskega upravnika v 9. činovnem razredu. Prošnje tekom 14. dnij predsedništvu o. kr. finančnega ravateljstva v Ljubljani. — Služba knjigovodje, (1000 gld.) znanje slovenskega neobhodno; prošnje, opremljene s spričevali o sposobnosti, do 15. marca pod šifro „M. 15“ poste restante v Ljubljani. — Pri o. kr. dež. sodišču v Ljubljani mesto svetniškega tajnika, v 8. činovnem razredu. Prošnje do 2. marca t. l. predsedništvu deželnega sodišča v Ljubljani.

Okrajna bolniška blagajna za novomeški okraj sprejme: 1. Blagajnika in tajnika, kateri je več slovenskega in nemškega jezika, dober računar in spreten manipulant, z mesečno plačo 40 gld., in to za časa gradnja dolenske železnice, službo pa lahko še nadalje obdrži proti primerni plači. Vsprejeti ima položiti 200 gld. kaveje. 2. Nadzornika bolnikov, večšega slovenskega in nemškega jezika, z mesečno plačo 15 gld. Oglasiti se je pisмено do 8. marca nastopiti pa je službi s 15. marcem t. l. Ponudbe naj se vpošljejo g. Simeonu pl. Sladoviču, predsedniku okrajne bolniške blagajne.

Na tržaški državni cesti stavbinskega okraja postojnskega je popolniti mesto jednega cestara z mesečno mezdo 18 gld. a. v. in s pravico, pomakniti se v višjo mezdo 20 gld. a. v. s starostno doklado 3 ali 6 goldinarjev na mesec, katera se podeli po dovršenem 10. oziroma 20letnem zadostilnem službovanju. Tisti nemškega in slovenskega jezika zmogni podčastniki, katerim je bila priznana pravica do civilne službe in kateri hočejo prositi za zgoraj navedeno izpraznjeno mesto, naj vložijo svoje prošnje, opremljene s certifikatom o doseženih pravicah, in sicer, ako so še v aktivnem službovanju, potem svojega predstojnega oblastva (vojaškega oblastva ali zvođa), ako so pa že izstopili iz vojaške zaveze, potem pristojnega političnega okrajnega oblastva, najpozneje do 26. marca 1893 leta, pri o. kr. deželni vladi v Ljubljani. Tisti prosilci, ki niso v vojaški zavezi, morajo svojim prošnjam razven omenjenega certifikata pridejati tudi spričevalo o svojem lepem vedenju, katero jim izda župan njih trajnega stanovišča, kakor tudi spričevalo, katero jim gledé njih telesne sposobnosti za to službeno mesto izda uradno postavljen zdravnik.

Dražbe.

V Ljubljani: Pohištvena in kuhinjska oprava Ljud. Groetschla, lekarnarja v Ljubljani (525 gld. 80 kr.), dne 6. in 20. marca. — Zemljišča (880 gld.) F. Kozlevčarja v Duleh št. 6. dne 4. marca in 5. aprila. — Posestvo Jerneja Strumblja na Igu (4485 gld.) dne 8. marca in 8. aprila. — Štef. Javiča stroj za izdelovanje zobotrebcev (200 gld.) dne 6. in 20. marca dopoldne v skladišču H. Gelnertja, v Kolodvorskih ulicah.

V Logatecu: Ant. Obreze posestvo (10.755 gld.) v Bezuljaku dne 16. marca in 15. aprila. — Jak. Mivec posestvo (2835 gld.) v Selesah dne 11. marca in 13. aprila. — Polovica zemljišča (13.007 gld., ozir. 6503 gld. 50 kr.) Jak.

Gasparija iz Sevskega dne 18. marca in 20. aprila. — Zemljišče (1560 gld.) Greg. Gostiše iz Gorenje Vasi dne 18. marca in 20. aprila. — Posestvo Fr. Lekana iz Petkovec s pritlikinami (3360 gld. in 235 gld.) dne 18. marca in 20. aprila. — Zemljišče (1471 gold. 50 kr.) J. Petriča iz Dolenje Vasi dne 18. marca in 20. aprila.

V Vipavi: Zemljišče (3106 gld.) Janeza Lozeja iz Poddrage dne 14. marca in 14. aprila.

V Zatičini: Zemljišče (1500 gld.) Mart. Kastelica dne 16. marca in 20. aprila.

V Ribnici: Zemljišče (1908 gld.) Ivana Nosana iz Nemške Vasi dne 24. marca in 25. aprila.

Na Krškem: Zemljišče (147 gold. 20 kr.) Alojzija Mrgoleta v Dedinjem Dolu dne 15. marca in 15. aprila.

Depoziti.

Pri okr. sodišču v Logatecu so shranjeni nad 30 let nastopni depoziti: Za Marijo Tekave iz Otonice 48 gl. 29 1/2 kr. Jak. Stražišarja iz Kožljaka 2 gold. 38 kraja, Nežo Sernu iz Mahneti 46 kr. — Ako se dotičniki, kojim pristoji pravo do te ostaline, ne priglasé tekom 1 leta, 6 tednov in 3 dnij v Logatecu, zapadejo napominane svote drž. blagajni.

Izbris tvrdke.

Pri deželn. kot trgovinskem sodišču v Ljubljani tvrdke: „Ferdinand Plautz“, trgovina s specerijskim blagom v Ljubljani, in Marija Plautz, kot imetelja te tvrdke.

Podfosfornasto-kisli

apneno-železni sirup

priraja lekarničar Julij Herbabny na Dunaji.

Ta že 22 let z največjim uspehom rabljeni, od mnogih zdravnikov najbolj priznani in priporočani prani sirup raztaplja slez, upokojuje kašelj, pomanjšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si privajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kostij. Cena steklenici Herbabnyjevega apneno-železnega sirupa je 1 gld. 25 kr., po pošti 20 kr. več za zavijanje. (Polovičnih steklenic ni.)



Svarilo! Svarimo pred ponaredbami, ki se pojavljajo pod enakimi ali podobnimi imeni, a so vendar posvoji sestavi in svojem učinku popolnoma različne od našega originalnega 22 let obstoječega podfosfornasto kislega apneno-železnega sirupa. Zahteva naj se torej vselej izrečno Herbabny-jev apneno-železni sirup. Pazi naj se tudi na to, da je zraven stoječa oblastveno protokollirana varstvena znamka na vsaki steklenici in prosimo, ne dajte se zapeljati niti z nižjo ceno, niti z družimi pretvezami, da bi kupili kake ponaredbe! 473 20—11 83 6-6

Osrednja razpošiljalnica za provinco: na Dunaju, lekarna „zur Barmherzigkeit“ JULIJA HERBABNY-ja, Neubau, Kaiserstrasse 75. Prodajajo ga gospodje lekarničarji: V Ljubljani J. Svoboda, Gab. Piccoli, Ubald pl. Trnkoczy, W. Mayr; dalje ga prodajajo v Celju: J. Kupferschmied, Baumbachovi dediči; na Reki: J. Gmeiner, G. Prodman, A. Schindler, Ant. Mizsam, lekarničar. F. Prodman, M. Mizsam, drog.; v Brezjah: A. Ruppert; na Sovodjem (Gmünd): E. Müller; v Celovcu: W. Thurnwald, P. Birnbacher, J. Kometter, A. Egger v Novem mestu: A. pl. Sladoviz; v St. Vidu: A. Reichel; na Trbižu: A. Siegl; v Trstu: E. Zanetti, A. Suttina, B. Biasoletto, J. Seravalle, E. v. Leutenburg, P. Prendini, M. Ravasini; v Beljaku: F. Scholz, dr. E. Kumpf; v Črnomlju: J. Blažek; v Velikovecu: J. Jobst; v Wolfsbergu: J. Huth.

Janeza Dogan-a mizarski obrt

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 15
(v Medj. tovi hiši)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo

raznovrstnega politiranega in likanega pohištva.

Garniture, divane, madrace od 16 gld. do 40 gld., madrace na peresih 10 gld., dratene madrace 8 gld. 50 kr., pulte za mašne knjige itd. Naročila se točno izvršujejo. Cenilnik z podobami zastoj in franko. 36 (30—5)

Najnižje cene

Otvoritev krojaške obrti.

Prečastiti duhovščini in sl. občinstvu usojam se podpisani vlnudno javljati, da sem otvoril v Ljubljani, v Šelenburgovi ulici št. 1

krojaški obrt

ter se priporočam v blagohotna mnoga naročila. Imam v zalogi vsakovrstno trpežno blago, ter izdelujem obleko po najnovejšem ali sploh poljubnem kroju po najnižji ceni.

Velespoštovanjem

Franc Železnikar,
krojač,
126 (5—1)
v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 1.

Najlepši kristijanski spomin na papežev jubilej.

Papeža Leona verižice z jubilejsko svetinjo in križem, pozlačene, ki se nosijo lahko kot moške urne verižice ali ženske vratne verižice (coller). Svetinja ima podobo Nj. svetosti Leona XIII. z jubilejskim napisom; na zadnji strani podoba sv. Jožefa, varuha katoliške cerkve.

Cena s pošto pošiljatelj proti gotovini je za moške verižice 1 gld., za ženske verižice 1 gld. 20 kr.

Jubilejska svetinja sama 20 kr.

(Kaki morebitni dobiček dobi zaklad za zidanje cerkve sv. Jožefa.)

Naročnina na mesečnik „Sendbote d. hl. Joseph“ à 95 kr.

„Heil. Familie“ à 30 kr.

(Če se jih več vzame, ceneje.) (119 3—1)

J. GIONTINI

knjigarnar v Ljubljani

ima na prodajo in priporoča v nakupovanje:

Festschrift zum goldenen Bischofsjubiläum

Papst Leo XIII.

z mnogimi podobami v treh izdajah po 18, 36 in 60 kr.
Po pošti 20, 39 in 65 kr.

Wiel, Tisch für Magenranke, gl. 2.—, po pošti gl. 2-15.

— „Fettleibige, gl. 2.—, po pošti gl. 2-15.

Kleidermachen, das, zum Selbstunterricht, gld. 1-50, po pošti gld. 1-65.

Siebzeher Regimentsmarsch, za glasovir, 2ročno, 60 kr.

4ročno 75 kr.

Russische Lieder, v. Nadina Slavjanskij, za glasovir, gl. 1-20.

Poldini, Junggesellen-Marsch, za glasovir, 75 kr.

Mešček, Venec slovenskih pesmi, za citre, 70 kr.

Sargove glycerinske specijalitete.

Od kar jih je izumil in uvel F. A. Sarg, rabijo jih Nje velečastva cesarica in drugi člani Najvišje cesarske hiše in mnoge tuje knežje rodbine. Priporočajo je prof. baron Liebig, prof. pl. Hebra, pl. Zeissl, dvorni svetnik pl. Scherzer itd. itd., dvorna zdravnik za zobe Thomas na Dunaju, Meister v Gothi itd.

Glycerinovo milo v papirji, kapicah, blanjicah in škatljicah. — Medno glycerinsko milo v lepenki. — Tekeče glycerinsko milo v flakonih. — Toiletno karbolno glycerinsko milo. — Eucalyptus glycerinsko milo. — Glycoblazol (sredstvo za pospeševanje rasti las). — Chininsko-glycerinska pomada. — Glycerinska crème. — Toiletni glycerin — Lysol-milo in toaletno Lysol-glycerin milo. Mlečno milo itd. itd. (539) 11—3

KALODONT,

zdravstvenooblastveno pre-

skušena zobna crème.

F. A. Sarg-a sin & comp.,

c. in kr. dvorni zalagatelj na Dunaju.

Dobiva se v vseh lekarnah in parfumerijah.

Zlata kolajna, Bruselj 1892.

Najboljše sredstvo za

želodec,



katero želodec in opravi-
prebavnih delov života krepeča
in tudi odprti život pospešuje, je

tinktura za želodec,

katero pripravlja

Gabrijel PICCOLI,

lekar pri „angelju“

v Ljubljani na dunajski
5 12-2 cesti

Cena 1 stekl. 10 novcev.

(1) 50—10

Izdelovatelj razpošilja to tink-
turo v zabojčkih po 12 steklenic
in več. Zabojček z 12 steklenic stane gld. 1-36; s 24
gld. 2-60; s 36 gld. 3-84; s 44 gld. 4-26; 55 steklenic
tehta 5 kg s pošto težo in velja gld. 5-26; 110 stekl.
gld. 10-30. Poštino plača vedno naročnik.

Zaspajanje izključeno!

Cena gld. 1-85 s ko-
ledrom 3 gld. s ci-
fernico sveteče se



po noči, 40 kr. več. — 6 komadov
unjskih budil poštino prosto na
vsako pošto postajo gld. 10-50.

Novost!

4oglasta kasetna oblika, ni-
kelno okrovje pozlačeno,
bogato cizelovano, skoro 28 cm. visoko,
ura budilnica z bitjem 1/2 in 1/4 ure, cena
gld. 7.—, brez bitja gld. 5.—. — Ku-
kučna ura, bitje 1/2 in 1/4 ure, 50 cm. dolgosti, iz-
rezljana omara, košeno kazalo in številke, cena 7 gld.
Kukovica, prepelica in repetiranje, dolgost skoro 1 m.,
bogato zrezljano gld. 18-50. Kovinska trpežna
remontoir ura za gospode odkrita, masivno
novosrebrno okrovje 4 gld., z dvojim okrovom 6 gld.
Zakonski prstani, 14karatni, po 4 gld., močni
5 gld. komad. 43 10—1

EMIL MAYR, Dunaj, I., Schottenring 33.

Tovarniški ceniki zastoj.

Vse proti dveletnemu jamstvu.

Koverta s firmo

priporoča

Katoliška Tiskarna

po nizkej ceni.

Božjast

je ozdravljiva in sicer tako, da se
več ne povrača; na tisoče jih doka-
zuje ta čudovit uspeh znanostij.

Obširna poročila z marko za od-
govor naj se pošiljajo:

„Office Sanitas“, Paris

30. Faubourg Montmartre. 62 6-4



Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici (Görz),
ulica Morelli št. 17,

se priporoča prečast. duhovščini za na-
pravo cerkvenih posod in
orodij iz čistega srebra, alpaka
in medenine po najnižji ceni v naj-
novejših in lepih oblikah. Stare reči
popravim ter jih v ognju posrebrim in
pozlatim. — Da si morejo tudi manj
premožne cerkve omisliti razne cerkvene
stvari, se bodo po želji prečastitih p. n.
gospodov naročnikov prav ugodni pla-
čilni pogoji stavili.

Ilustrovani cenik franko.

Pošilja vsako blago dobro spravljeno
in poštino prosto. 3 46-6

Lekarna Trnkóczy-jeva, Dunaj, V.



Trnkóczyjev grenki konjak,

okusno in najboljše sredstvo za želodec.
1 steklenica 50 kr., 12 steklenic 5 gld.

prodaja

Ubal pl. Trnkóczy,

lekarnar v Ljubljani.

Prodajalci na drobno dobé rabat.

Lekarna Trnkóczy-jeva v Gradcu.



Otročji vozički

jako fini, močni in lepi dobivajo se pri meni skozi
leto in dan in sicer v vseh barvah, kakor rdeče
modro, sivo in olivno, po gld. 5-50, 6.—, 7.—
8.—, 9.—, 10.— in višje po vsaki ceni do 20 gld

Anton Obreza,

tapacirar,

v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4.

Najcenejši kraj za nakupovanje
otročjih vozičkov. 537 50—16

Vabilo k XI. rednemu občnemu zboru

„Kmetske posojilnice ljubljanske okolice“ v Ljubljani

kateri bode

dné 5. marca 1893 ob 10. dopoldne v zadržni pisarni, Marije Terezije cesta 1.

Dnevni red: 1. Nagovor ravnatelja. 2. Poročilo blagajnika. 3. Poročilo nadzor-
stvenega odbora. 4. Volitev ravnateljskega odbora in sicer: a) ravnatelja, b) blagajnika,
c) kontrolorja in d) dveh namestnikov. 5. Volitev treh članov v nadzorstveni odbor.
6. Predlogi društvenikov. — K polnoštevilni udeležbi vabi čast. deležnike najuljudneje
Ravnateljski odbor.

Bilanca

Aktiva

za leto 1892.

Pasiva

	gld.	kr.		gld.	kr.
1. Gotovina v blagajni sklepom leta 1892	10635	16	1. Glavni deleži (100 à 100 gl.)	10000	—
2. Posojila in sicer:	178076	—	2. Opravilni deleži (191 à 5 gl., 226 à 1 gl.)	1181	—
a) protiintabulaciji 106897—			3. Reservni fond glavnih deležev	6955	91
b) proti menicam 48009—			4. Posebni rezervni fond	2986	53
c) proti menicam in zastav. pismu 23170—			5. Hranilne vloge	17881	47
3. Denarji nalož. pri den. zavodih	18123	36	6. Kapitalizovane obresti hranilnih vlog	6662	18
4. Inventar po 10 % odbitku za obrabljenje	164	81	7. Dividenda glavnih deležev	12	—
5. Zaostale obresti	3186	82	8. Za leto 1893 naprej plačane obresti posojil	1332	22
6. Neporavnani prehodni znesek	147	34	9. Dobiček	2321	18
	210332	49		210332	49

Nadzorstvo „Kmetske posojilnice ljubljanske okolice“ je pregledalo in primerjalo letne račune za 1893 leto in naznanja, da so pregledani letni računi in bilanca razpoloženi v zadržni pisarni, kakor to zahteva §. 30., al. 4. društvenih pravil.

Ljubljana, dné 24. februarja 1893.

V. Ogorelec, dr. Josip Vošnjak, Ivan Rode.

Ravnateljski odbor:

123 (3—1)

Janez Knez, V. Jenko, Oton Bayr, dr. Jos. Staré, J. Vrhovnik.

Velečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom priporočam pod-
pisana svojo izborna zaloga mnogovrstnega blagu za vsakršno

cerkveno obleko,

dalje krasno in trpežno izdelane

mašne plašče, pluvijale, dalmatike, bandera, zastave, baldahine in banderčke.

Razno blago za cerkveno perilo istotako že izgotovljeno, kakor: albe, koretije, korporale in raznovrstne rutice imam vedno v veliki izbiri v zalogi.

Naročila na vezenje izvršujem točno ter preskrbim zameno, popravo in prenovljenje starega cerkvenega orodja.

V zalogi imam tudi pasarske cerkvene izdelke, na pr.:

monštrance, svetilnice, križe, kelihe, svečnike, léstence itd.

ter izvršim naročila pošteno, točno in po primerno nizkej ceni.

Velespoštovanjem

Ana Hofbauer

v Ljubljani.

125 (12—1)

Ivan Kregar

izdelovatelj cerkvenega orodja

v Ljubljani, Poljanska cesta 8

(poleg Alojzjevišča)

se priporoča prečastiti duhovščini, slav. cerkvenim predstojništvom in cerkvenim dobrotnikom v najstančnejše in točno izd. lovanje vsakovrstne

cerkvene posode

iz zlata, srebra ali druge kovine

po uzoreh ali lastnem načrtu

Izvršeno, blago pošlje dobro, varno zavito poštino prosto. 21 29 52-7





Kathreiner-jeva Kneipp-a sladna kava

z okusom navadne kave. Ta kava daje to nedosežno prednost, da se škodljivemu uživanju nemešane ali s surrogati pomešane navadne kave lahko odrečemo in dobimo okusnejšo, pri tem pa še zdravjejšo in redilnejšo kavo. — Neprekosljiva kot dodaja navadni kavi. — Ponaredeb se skrbno izogibaj. — 1/2 kilo 25 kr. — Dobiva se povsod.

Pristno samo v belih zavitkih s podobo župnika Kneippa kot varstveno znamko.

Cerkvena oprava, priprosta in fina, izvršena v vseh **Leop. Tratniku** slogih, dobi in naroča se pri v Ljubljani, sv. Petra cesta 27. 267 52-45

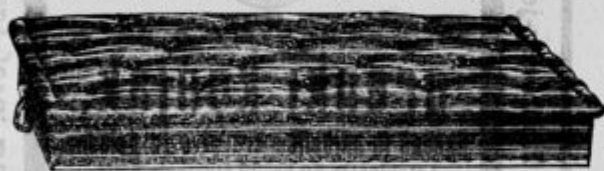
Šubičeva delavnica za cerkvene kipe in oltarje,

obstoječa že od l. 1845,

priporoča se uljudno prečast. duhovščini za obilne naročbe.

124 9-1

Valentin Šubie, podobar,
v Poljanah pri Škofji Loki.



10
goldinarjev

stanje pri meni eden modro na peresih (Federmatratz). Ti modroci so solidno iz najboljših tvarin narejeni, imajo po 30 dobro vezanih, močnih peres iz najboljšega bakrenega drata, so s finim afrikom tapetirani in močnim platnenim ovčkom preobljeni ter pri najtežji rabi do 15 let **nobenih poprav** ne zahtevajo. Pri naročilih z dežele naznani naj s vseh **natančna** mera postelje v **notranji luči**. — Ako se torej dobi za 10 gld. **dober** tapetiran modroci na peresih, je pač neumestno kupovati malo vredne nadomestke (kakor žicaste žimnice, slaminec itd.), kateri pravemu namenu, imeti **dobro** posteljo, ne ustrezajo.

ANTON OBREZA, tapetirar v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4.

Ta domača, narodna trdka bodi prečast. duhovščini in slavnemu občinstvu najboljša priporočena za nakupovanje **žimnic, garnitur, divanov, stolov, preprog, zagrinjal** in vsega v tapetniško obrti spadajočega dela.

Ceniki s podobami zastoj in franko. — Hitra in poštena postrežba, nizke cene. 538 50-16

IV. zvezek: POVESTI ANDREJ KALAN

je izšel ter se dobiva komad po 20 kr., po pošti 23 kr. v „Katoliški Bukvarni“ in „Katol. Tiskarni“ v Ljubljani.

Dobit se tudi še III. in II. zvezek.

„SLAVIJA“ vzajemno zavarovalna banka v Pragi zavaruje človeško življenje

po vseh kombinacijah
mnogo ugodneje, ko vsaka druga zavarovalnica.

Členi banke „Slavije“ imajo brez posebnega priplačila pravico do dividende, katere je doslej iznašala po 10%, 20%, 25% in **jedno leto celó 48%**.

Za škodo izplačala je doslej banka „Slavija“ čez **dvajset milijonov goldinarjev**. — Po svojih rezervnih in poroštenih fondih more se meriti z vsako drugo zavarovalnico.

Kako koristno in potrebno je zavarovanje življenja, dokazujejo naslednje

primere:

1. Miha Dolničar iz Št. Vida nad Ljubljano zavaroval se je dne 15. oktobra 1873 in je umrl dne 11. avgusta 1874. Uplačal je 30 gld. 60 kr.; dediči njegovi pa so prejeli od banke „Slavije“ 1000 gld.
2. Josip Zanoškar, deželni oficijal v Ljubljani, zavaroval se je dne 10. aprila 1874. Do svoje smrti dne 22. februarja 1876 uplačal je 125 gld. 28 kr., banka „Slavija“ pa je dedičem njegovim izplačala 1000 gld.
3. Henrik grof Wurmbrand v Konjicah zavaroval se je dne 15. marca 1875 ter je do svoje smrti dne 15. marca 1877 uplačal 1188 gld.; dediči njegovi pa so od banke „Slavije“ prejeli 6000 gld.
4. Anton Ahčin, župnik v Begunjah, zavaroval se je dne 1. avg. 1870. Po smrti njegovi, dne 17. julija 1881, izplačala je banka „Slavija“ kapital 1000 gld., davi je bilo uplačane zavarovalnine le 364 gld. 98 kr.
5. Janez Verbič, načelnik postaje na Pakeku, zavaroval se je dne 5. aprila 1878; umrl pa je dne 25. novembra 1883. V tej dobi uplačal je 174 gld. 96 kr.; banka „Slavija“ pa je izplačala dedičem njegovim 1000 gld.
6. Luka Sabec, trgovec in posestnik v St. Petru na Notranjskem, zavaroval se je dne 30. januarja 1882 za 1900 gld. Do svoje smrti dne 17. junija 1884 uplačal je 215 gld. 52 kr. in banka „Slavija“ izplačala je rodbini njegovi ves zavarovani kapital.
7. Dr. Ivan Pitamic, odvetnik v Postojni, zavaroval se je dne 10. novembra 1882. Do svoje smrti dne 9. oktobra 1891 uplačal je 3159 gld.; banka „Slavija“ pa je dedičem njegovim izplačala 6000 gld.
8. Simon Matejčič, župnik v Starem Pazinu, zavaroval se je dne 10. januarja 1892 in je umrl že dne 25. februarja istega leta. Dasi je uplačal le 7 gld. 49 kr., izplačala je banka „Slavija“ njegovim dedičem 1000 gld.
9. Petar Bogović, župnik v Lunu na otoku Rabu, zavaroval se je dne 15. maja 1889 svojim trem nečakinjam, Milici, Brni in Anđelki Miletčevim po 500 gld. dote. Na to zavarovanje uplačal je do svoje smrti dne 28. februarja 1891 168 gld. 88 kr.; banka „Slavija“ pa bode vsakej imenovani deklici, ko doživi 18. leto, izplačala 500 gld., tedaj vsem trem 1500 gld.
10. Josip Perko, učitelj v Smihelu pri Žužemberku, zavaroval se je svojemu sinčku Josipu 1000 gld. dote. Do svoje smrti uplačal je 25 gld. 53 kr.; banka „Slavija“ pa bode sinu njegovemu, ko doseže 20. leto svoje starosti, izplačala 1000 gld.

Vsa pojasnila o zavarovalnih zadevah daje radovoljno
generalni zastop banke „Slavije“
v Ljubljani
v lastni hiši, Gospodske ulice št. 12.

120 25-1

Dunajska borza.

Dne 25. februarja.			Dne 24. februarja.			4% srečke dunajske parobrodne družbe . . . 140 gld. — kr.		
Papirna renta 5%, 16% davka	99	gld 15 kr.	Ogerska zlata renta 4%	115	gld. 95 kr.	Avstr. rubeške križa srečke, 10 gld.	19	40
Srebrna renta 5%, 16% davka	98	90	Ogerske papirna renta 5%	—	—	Rudolfove srečke, 10 gld.	24	75
Zlata renta 4%, davka prosta	117	85	4% državne srečke l. 1854.	147	50	Salmove srečke, 40 gld.	69	25
Papirna renta 5%, davka prosta	100	50	5% državne srečke l. 1860.	169	25	Windischgrazove srečke, 20 gld.	76	—
Akcijske avstro-ogerske banke, 600 gld.	996	—	Državne srečke l. 1864.	200	—	Akcijske anglo-avstrijske banke, 200 gld.	157	50
Kreditne akcijske, 160 gld.	335	50	Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98	20	Akcijske Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2935	—	—
London, 10 funtov strl.	121	39	Zastavna pisma	101	75	Akcijske južne železnice, 200 gld. sr.	—	—
Napoleonador (20 fr.)	9	64	Kreditne srečke, 100 gld.	196	50	Papirni rubelj	1	27
Cesarski cekini	5	69	St. Genois srečke, 40 gld.	67	—	Laških lir 100	—	—
Nemških mark 100	59	32						

List „Mercur“. Zanesljiva informacija o stalno obrestnih in dividendnih papirjih, važnih dogodkih na gospodarskem in finančnem polju, odločilnih pojavih na dunajski borzi. Světi pišmenim in ustni brezplačno. Celotna naročnina s poštno pošiljateljico vred gld. 2-60.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariaböserstrasse 74 B.

Vestni nasveti za dosego
kolikor mož vosekega obrestovanja
pri najpopolnejši varnosti
naloženih glavnice.